

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy hóra ker. 1.	Vidéken: Egy hóra ker. 1.30
Negyedóra 3.-	Negyedóra 3.60
Félére 6.-	Félére 7.-
Egész óra 12.-	Egész óra 14.-

Egyes példány ára 4 fillér (3 kr.)

Főfős szerkesztő és laptulajdonos

KORBULY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt

Hirdetések postai számitással, díjazás szerint.

Apróhirdetések ára: egy sor 3 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A dijnokok mozgalmá.

Budapest, március 23.

A nagy existenciák, a jómóduak életében is vannak küzdelmek, vannak nehéz órák, de a kis existenciák, a kis állású tömeg élete, minden perce: maga egy küzdelem. Küzdelem a legszükségesebbért, a lét fentartásáért, a kenyérért. A munkás-, iparososztály ezt a kenyeret ki tudja magának küzdeni, jogait mindig érvényesíti tömegének imponáló fellépésével. A munka mellé segédeszközü a sztrájkot állítja s ez utóbbi mindig megszerzi, megtudja szerezni a munkás megérdemelt bérért. Ennek az osztálynak küzdelme, lét-harca egyáltalán nem kétségbeesítő, nem kétséges, az ő érdekeik nincsenek elhanyagolva. Egész világot behálózta szövetségük, a közös érdekért harcoló rettenetes nagyságu világtábor, mely a földnek egészen új szociális politikát és viszonyokat van hivatva teremteni.

Annak a másik osztálynak helyzete, amely magában foglalja a tulajdonképpeni tisztviselő elemet, bár nálunk nem mondható fényesnek, mégis eléggé biztosított. Az állam, a vármegyék, városok a megélhetést legalább is biztosítják hivatalnokainak s évről-évre látjuk a törekvést a viszonyok javításában.

De nézzük most annak az osztálynak helyzetét, mely a kettő között van. Melynek érdekét nem képviseli sem az állam, sem szociális szövetség. Mely intelligenciájánál fogva nem keresheti kenyerét keze munkájával, de intelligenciájának megfelelő kerestről nem gondoskodik sem

állam, sem város. Ez az osztály legkevésbé kapja meg munkája méltó bérért és nincsen támasza, védője, szövetségese: melynek ereje, erőteljes fellépése, biztosítaná a küzdelemteljes munka megérdemelt gyümölcsét!

Ez az osztály, a kishivatalnoki osztály, amelynek tömegét, többségét a dijnokok képezik. Vizsgáljuk kissé a helyzetüket. Dacára annak, hogy a legnagyobb részét legalább érettségi bizonyítvány kvalifikálja, dacára, hogy e kvalifikációt meg is követelik állásuk elnyerésére, dacára, hogy állásuk intelligenciát követel tőlük: milyen a javadalmazásuk?

Kapnak napi két—négy koronát, ami tíz-tizenöt évi szolgálat után esetleg 8 koronáig megy fel. S milyen foglalkozást töltenek be? Meg vannak bizva önálló munkákkal, végeznek tisztviselői teendőket, követelnek tőlük olyan munkák, teendők elvégzését, melyeknek végrehajtására feltétlenül szükséges szellemi képzettség, nagyobb foku intelligencia, de ennek ellenében nem kapják meg soha a méltán megillető ellenszolgáltatást.

S helyzetük mennyire van biztosítva? Nem kinevezett, nem választott tisztviselők, egyszerűen egy tanácsos, egy főnök tetszésétől függő alkalmazottak, aki szó nélkül bármely pillanatban elbocsáthatja őket, mint memrég láttuk a fővárosnál, hol takarékosági szempontból ötven ember vesztette el önhibájár kívül kenyerét! Tehát a szellemi munkás, akinek esetleg családja van, évek hosszú munkája után családjával együtt kenyér nélkül áll,

anélkül, hogy valaki szót emelne érdekében.

Üdvözljük tehát a dijnokok mozgalmát, mely hivatva van e ferde állapotot segíteni. Holnap délutánra a dijnokok a városházára általános gyűlést hívtak össze, melynek célja utat keresni, hogy jelenlegi helyzetüket reformokkal megjavítsák. Csak ilyen általános mozgalom segíthet csak rajtuk, mert míg egyenként nem érnének kérelmeikkel célt, az egész nagy testület mozgalmá, szervezkedése mindenki szemében figyelmet kelt, megfontolásra int. És nagyon itt az ideje, hogy ennek a nagy társadalmi osztálynak helyzete biztosított, megélhetése szilárd alapokra fektetett legyen. Sem az államnak, sem a közigazgatásnak nem áll érdekében, hogy munkásaiból proletárokat neveljen.

Budapest, márc. 23.

A VII. kerületi választás. A Csernátony halálával megüresedett képviselőkerület ma választ utoljára ebben a ciklusban képviselőt. Már hetekkel ezelőtt öles plakátok hirdették, hogy a székes-főváros VII. kerülete, az Erzsébetváros választásra készül. A választás eredménye biztosra vehető, mert a Morzsányi-párt erős klikket alkot nemcsak a kerületben, de a főváros közgyűlésein is. Mégis akadt két jelölt: a függetlenségi párti *Ihász György* és a szocialista *Goldner Adolf*, kik *Morzányi* Karollyal szemben felvették a harcot. Morzsányiék bár bizonyosra veszik a győzelmet, nagy apparátussal korteskednek s szinte csapatonként viszik választóikat az urnához. Az egész párt mulatságnak tekinti a választást. Csak azt akarják megmutatni, hogy milyen hatalmasak ők s milyen módon vannak szervezve. A választási helyiségben a Wesselényi-utcai elemi iskolában, csak délben volt nagyobb tolongás. Déli fél 1 óráig: Mor-

A MAGYARSÁG TÁRCAJA.

Tavaszi ének.

Gyerünk a természetbe ki,
Elszálltak már a téli árnyak —
A madár dalát újra zengi
S illata van a napsugárnak . . .
Gyerünk, gyerünk!

Örülj a visszatért tavasznak,
Olyan mosolygó, szép világ ez —
Ha majd a gondok ránk havaznak
Az ifjuságunk hajb, hová lesz?
Örülj, örülj!

Siess a tavaszi sugárba,
Amíg a fény is fölhevitheti,
Míg e mámoros földi lárna
Szelid, szerelmes dalra ihlet —
Siess, siess!

Gyerünk, míg bosszú vihar mögöttünk
Az álmok sirját meg nem ássa,
Míg azt hisszük, e zaj körülünk
Szívünk ujjongó dobogása . . .
Gyerünk, gyerünk!

Pakots József.

Egy divat története.

Azt hiszik Önök, mint magam is sokáig hittem, hogy ha egy párisi uracs Angliába küldi mosni fehérneműjét, ezzel valami új, eredeti divat-hóbortot csinál? Önök csalódnak, nagyon is szomorúan csalódnak. Ez a divat éppen nyolcszáz éves! Ha Önök nyolc százat olvastak, akkor olvastak helyes datumot. Ennek története igen érdekes. Uraim és Hölgyeim! Élt Normandiában egy fejedelem, II. *Róbert*, vagy mint jobban ismerik *„Ördög Róbert”*, egy érzelmes opera hőse. Hát egyszer Róbert, mint fiatal lovag meglátott tartományában sétálgatva egy fiatal, örülten szép leányt, a mint az ruhát mosott a patakban. A leány neve *Arlette* s apja parasztgazda volt. Róbertnek a leány megtetszett, nőül vette, s hogy rövid legyen, született nekik egy hatalmas, egészséges, vöröshaju gyermekük, kinek neve Vilmos lón. Csodálatos gyermek volt. Mikor más gyermek még cukorra vágyik, neki az volt a vágya, hogy Angliát meg hódítsa.

Szülei nem korholták e vágya miatt. Így történt, hogy mikor megnőtt 1606 őszén pár ezer barátjával átment egy kicsit Angliába szétnézni. Harald, az akkori angol király, aki neki n. b. unokatestvére volt, elébe sietett s szintén pár ezer barátja kísérette. *Hastingsnál* találkoztak, de mondhatom a találkozás nem volt szívélyes. Elég

az hozzá, hogy rövid legyen, a barátjai Vilmos barátunkat angol királylává tették. Irt azután Vilmos egy levelet anyjának, hogy jöjjön ő is Angliába. Arlette, aki még akkor negyven éve dacára csinos és magára sokat tartó asszonyka volt, el is jött, de virágzó fehérnemű üzletét nem akarta abban hagyni. Vilmos barátunk is jó fiú volt, de az üzletben tréfát nem ismert s tudták barátai, hogy ha megharagszik, legfőbb passziója szemét kiszurni, persze másoknak!

Igy történt, hogy a fiú kedvéért mindnyájan a mamánál mosatták a ruháikat. A normand lovagok hazulról, Normandiából mindig eisejlen elküldték Angliába a fehérneműt, ott az Arlette mosóintézetében kimosták s a másik elsején a normand lovagok már angol-mosott ruhákban mehettek sарcolni a népet.

Értik hát Önök? Annaira megkedvelték az angol mosást, hogy Arlette, s „William the Conqueror” halála után is oda küldték mosni.

Hogy most a divat felvirult ismét, annak az az oka lehet, hogy Arlette odafent az égben rá gondolt a multra s ihlet szállta meg a normand lovagok késő utódait. Ezért ne vessenek meg, ha oda küldi ruháit mosni az Önök alázatos szolgálja

Alfonse Allais.

zsányi 1600, Ihász 40, Goldner 28 szavazatot kapott. A választást valószínűleg még ma este berekesztik.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminisztérium elkészült a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatával. Az elaboratumot, amelynek kidolgozásában Széll Ignác államtitkár a főszerep, a minisztérium véleményadás végett megküldötte az összes minisztereknek és a közigazgatási bíróság elnökeinek. A javaslatot, amely különösen a vármegyei számvevősegi és pénztári kezelés terén komtemplál radikális egyszerűsítéseket, az ügykezelés gyorsabb, pontosabb és olcsóbb átalakítására, valószínűleg még a nyári szünet előtt tárgyalni fogják.

Választási mozgalmak. A nagykanizsaiak a jövő ciklusra Wlassics Gyula miniszteri kérték fel a képviselőjelöltség elfogadására. A miniszter a jelöltséget nem fogadta el. A dunapataji kerület függetlenségi és 48-as pártjának jelöltje dr. Krasznay Ferenc vasárnap körutat tesz.

Az önálló vámtérület. Abauj-Tornavármegyében közgyűlésen tárgyalásra került Hevesvármegyének az önálló vámtérület létesítése dolgában való átutalása. A vármegye egyhangúlag magáévá tette Hevesvármegye hazafias átiratát és elhatározta, hogy az önálló vámtérület érdekében feliratot intéz az országgyűléshez.

A kvóta-deputációk Bécsben. A jövő hétnek nagyrészt fogja Bécsben tölteni Széll Kálmán miniszterelnök a kvóta-deputációval együtt. Az eddigi megállapodások szerint a miniszterelnök már a jövő hót szerdáján Bécsbe utazik, hogy Körber osztrák miniszterelnökkel értekezzen. A magyar kvóta-deputáció másnap követné a miniszterelnököt és csütörtöktől kezdve szombatig tartanának a kvóta-deputációk tárgyalásai.

A katolikus autonómia.

Budapest, március 23.

A katolikus autonómia 27-es bizottsága tegnap délután folytatta tanácskozását. Tárgya az volt, mi legyen az autonómia részvétele a főpapi kinevezések körül. Az ülésen jelen volt: gróf Szapáry Gyula elnök, dr. Hoványi Gyula előadó, dr. Samassa József egri érsek, Hornig Károly veszprémi püspök, dr. Rajner Lajos pápai prelátnak, Várossy Gyula, szeméniáriumi igazgató, dr. Bitta Dezső, dr. Bakonyi Elek, dr. Hortoványi József, Pásztélyi Jenő, dr. Günther Antal, Petrovác József, dr. Saghy Gyula, gróf Zichy Nándor, gróf Apponyi Albert, gróf Csekonics Endre és Ugron Gábor.

Dr. Hortoványi József szólalt föl elsőnek és azt bizonyította, hogy a kultuszminiszternek az az állítása, hogy a főpapi javadalmak betöltésénél a kandidálás joga kizárólag a kultuszminiszterrel illeti, téves. A kormány kifogást tehet, vetőt mondhat, de csak a katolikus kongresszus mondhatja meg, hogy katolikus szempontból melyik jelölt a legalkalmasabb.

Saghy Gyula és gróf Zichy Nándor rövid felszólalása után Ugron Gábor a kérdést egyházi és politikai szempontból fejtegette. A katolikus egyház, — ugye — az autonómiában szervezetet nyer, amelyre garanciát kell teremteni arra, hogy a nagyobb egyházi javadalmak betöltése ne protekcióval, illetéktelen befolyással történjen. Ez a garancia a világiaknak befolyása a kandidálásra, mert csak ők ismerik a jelöltek világi szereplését és csak ők tudják, hogy a jelölt korrekten katolikus-e a világi éleiben éppen úgy, mint az egyházban.

Ezután Samassa József mondott történelmi fejtegetéseket gazdag beszédet, amelyben érdekesen ismertette, miképpen történt a püspöki szék betöltése a legrégebb idők óta egészen a mai napig. Különösen behatóan foglalkozott a Magyarországon Árpád óta kifejlesztett gyakorlattal. Fejtegetésének az volt a veleje, hogy a világiaknak soha sem volt más joguk, mint a veto joga, tehát most sem követelhetnek mást. A püspöki kar tervezete teljes összhangban van a tridenti zsinat ama rendelkezésével, amely megszabja, hogyan kell püspököt kinevezni, a tridenti zsinat pedig azt mondta, hogy a világiaknak csak tanuszkodó joguk van, de nem választójoguk. A püspöki kar javaslatát ajánlja elfogadásra.

Petrovác József, dr. Várossy Gyula és dr. Günther Antal felszólalása után a bizottság a többségi javaslat 12. §-nak három első bekezdését nagy többségben elfogadta és a negyedik bekezdést törölvén, a püspöki kar észrevételeiből a következő szöveget vette át:

Az igazgatótanács kebeléből évenként egy bizottság alakítandó, melynek elnöke a hercegprímás, tagjai az igazgatótanács püspöktagjai által saját kebelükből választott két világi férfi. Az ország hercegprímása az előző szakasz értelmében püspöki állásra méltónak talált férfiak névsorát bizalmasan közli a bizottsággal. A bizottság meghallgatása után az ország hercegprímása a püspöki állásra méltónak talált férfiak nevét a bizottság véleményével együtt a vallás- és közoktatásügyi minisztérium útján a felségének fölterjeszti. Gróf Szapáry Gyula elnök a határozat után berekesztette az ülést. A legközelebbi ülés március 26-án lesz.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest márc. 23.

Napirendre egyedül az *Adria* hajóstársaság szerződésének tárgyalása van tűzve, mely ma is nagyon viharosnak ígérkezik. A néppárt, Ugronpárt, Kossuth-párt mind készül a csatára.

Az ülést féltenegy óra után Porezel Dezső elnök nyitotta meg.

Előterjeszti az időközben érkezett irományokat s ezek közt, az angol alsóház elnökének köszönetét a Viktória királyné halála fölött kifejezett részvétért.

A gyermekmenhelyről szóló javaslatot ismét napirendre tűzik a főrendiház tegnapi határozata következtében. Ezután báró Feilitzsch Arthur egy sereg mentelmi ügyről terjesztette be a bizottság jelentését, melyet majd napirendre tűznek.

Ezután következik csak a napirend az „*Adria*” ügye, melyhez elsőnek Páder Rezső szól. Az Adriának most a kormány még nagyobb előnyököt akarna adni, pedig a szubvencióra a multban sem tette magát érdemessé. Egy német szakközölnyből tudja, hogy az *Adria* szerződése megkötésével az üzletvilágot nem hallgatták meg, holott erre a kormányt törvény kötelezi. Szól ezután az *Adria* adójáról, százezrekre mennek azok az összegek, melyek adó és illeték nem fizetés által, az *Adria* pénztárában maradtak.

Gróf Tisza István ott volt az igazgatóságban — szól közbe Rakovszky.

Páder azzal folytatja, hogy az *Adria* adóügye valószínű botrány. Az *Adria* m. kir. jellegeről szól ezután. Törvény szerint az igazgatóság kétharmadának magyar állampolgárnak kell lenni és ez úgy is van, mert ez a két harmad magyar országgyűlési képviselő. (Derűtség.) A javaslatot nem fogadja el, — mondja a néppárt helyeslése közt.

Gróf Batthyány Tivadar volt a következő szónok, aki azzal kezd, hogy mióta képviselő, nem volt az Adriának semmiféle igazgatósági, sem más tagja s így védelmébe veheti néhány kérdésben. Pichler — ugymond — nem mondta el az *Adria* minden hibáját.

Majd elmondja Rakovszky! — kiáltják közbe derűtség közt. Batthyány pedig azt fejt ki azután, hogy nagy baj volt a multban hogy főnállott a Lloyd hajós-társulattal való szerződésünk. Mióta az megszűnt, azóta erősödik meg magyar tengeri hajózásunk. Ami a kivándorlás kérdését illeti, igen sok derék magyar embert tudunk megmenteni a hazának, ha majdan az *Adria* olcsón vagy ingyen hozza azokat vissza Fiuméba.

Elméletileg helyesli az ellenzék kifogásait. Hát hisz jó lenne ha a tarifákat leszállítanák.

Pénzügyi tekintetből azonban nem lehet. mert hiszen a hajófuvardíjakat a londoni hajós-börzén állapítják meg. Ő sem helyesli, hogy idegen hajókat alkalmazz az „*Adria*”, mert jobb szeretné, ha például a liverpooli vonalon is magyar hajók járnának, de akkor nem 35, hanem 65 hajóra volna szükség.

Mért képes erre az osztrák Lloyd, — kérdi Rakovszky, mire nagy zaj támad a néppárton, gróf Batthyány Tivadar pedig visszavágja:

Hát megakarják adni a Lloyd szubvencióját az Adriának, akkor öt millióra lesz szükség. Az *Adria* magyarságáról szól ezután. Hogy igazgatóságban vannak külföldiek, annak az oka, hogy a külföldi tőke is van az *Adria* alapításában. Az *Adria* 81 kapitánya közül mind magyar állampolgár, de csak 11 tud magyarul.

— Miért nem tudnak? — kérdik.

Mert a magyar ifjak nem mennek a tengerész pályára. A tizenhét magyar tengerészkapitány közül ő és Lukács Gyula is itt van már a Házban.

Hát miért nem megy a tengerre? — kérdi Molnár Jenő.

Azért, mert minket magyarokat a lelkünk haza huz — feleli gróf Batthyány, aki azután azt bizonyítja, hogy a hajózás roppant bizonytalan állapot s azért kíván több áldozatot, mint más közlekedési eszköz. Elmondja azután, hogy a kormány miképpen ellenőrzi a hajóstársulatokat. Főszőr is az igazgatóságba kormánybiztost küld ki. Ez azonban feszélyezve van.

Mert fizetést huz — kiált közbe Major Ferenc.

Itt nem lehet beszélni — szól haragosan a szónok. Nem azért, hanem azért, mert, mint a miniszter képviselője szavának nagy sulya van és így minden részletkérdésnél azt nem veheti latba. A fumei hajógyárra azt mondja, hogy az a törvény alapján kap az államtól premiumot. Kéri a minisztert, hogy nagyszabású hajógyárat építtessen Fiumében, ahol hadihajóink egy részét is lehetne építeni. Megengedhetőnek tartja azt is, hogy bizonyos védelmi monopóliumban részesüljön az *Adria*, mert hiszen egyetlen magyar tengeri hajóstársaság, hát minek csinálnánk neki konkurenciát — mondja a néppárt tagjainak nagy zaja és közbekiáltása közt. A javaslatot elfogadja, — jelenti ki a szabadelvűpárt helyeslése és eljenzési közt.

Öt perenyi szünet után következik Rakovszky István felszólalása. Ekkor már a karzat körül telve van hallgatósággal. Rakovszky azzal kezd, hogy valóban nehéz szatirát nem írni.

Az összeférhetlenségi törvény revíziója közben terjeszti be a miniszter ezt a javaslatot. A miniszter vagy tudatlan, vagy konyelmű volt mikor ezt a javaslatot idehozta. Ezt a kijelentését meg is fogja indokolni. A gazdasági bizottságban Lévy, Matlekovics és Rosenberg Gyula ajánlotta elfogadásra azt a javaslatot, az előadói székéből pedig Heltay Ferenc. Mind olyan férfiak, mondja derűtség közt, akik a kormányval nem állanak szerződéses viszonyban. Ami ebben a javaslatban le van rakva, azt mind Tisza István és az *Adria* többi igazgatósági tagjainak köszönheti az ország. Nagy munkát akar végezni, azért végig megy a miniszter jelentésének minden pontján. A jelentés szerint ez a társaság egy fejlődésben levő vállalat, mely segítségre szorul. Hát hiszen akkor nem felelhet meg igényeinknek.

A miniszter jelentéséből bizonyítja be, hogy a társulat a külföldi kereskedelem szolgálatában százezer koronával többet szállított, mint a magyar kereskedelem szolgálatában. Ezt nevezi a miniszter haladásnak.

Ugy van! Ugy! — zug a néppárt.

Gróf Batthyány azt állította, hogy az *Adria* rozoga hajókból állította össze járműveit. Hát miért adunk mi neki szubvenciót. Azért talán, mert hajói egyikének neve *Tisza*, a másiké *Dániel*, a harmadiké *Zichy*. (Nagy derűtség.)

A miniszter nagy vívmánynak tartja, hogy a társulat most 15 hajóval szaporítja parkját a magyar állam pénzén. Az *Adria* hajóparatáiról szól ezután s azt állítja, hogy azok egyáltalán nem állanak arányban a szubvenció emelésével, sőt azt mutatja ki, hogy most egy járáttal kevesebb van, mint a mult szerződésben kikötve volt. (Zaj.) A közgazdasági bizottság egész jelentését tendenciózusnak, számadatait csak félre vezetésre alkalmasak mondja Gróf Batthyány Tivadar azon állítását cáfolja ezután számadatokkal, hogy mi adjuk a legnyomorubb szubvenciót, holott aránylag többet adunk, mint Anglia, mert egy hajó után 42.552 koronát fizetünk.

Hát miért fizetünk mi 42.000 koronát az Adriának, ha az idegen hajókat idegen állam lobogója alatt futtat be idegen kikötőkbe. Ha a miniszter a vonalakat szubvencionálna s nem egy társaságot, akkor majd egy tisztes konkurrencia támadna a magyar export javára.

Ugy van! Ugy! — a néppárton.

A miniszter ebben a szerződésben husz évre lekötö az ország szabad elhatározási jogát, — jelenti ki az ellenzék helyeslése közt.

Tengeri hitbizomány! — mondja derűtség közt Polónyi Géza.

Lévy — folytatja a szónok — a latifundiumokat vádolta a kivándorlásokért.

Lévy Lajos: Nem mondtam ezt! (Zaj.)

Rakovszky: De mondtam. (Zaj.)

Lévy: Ismételtelen nem mondtam.

— Majd tisztázzuk a dolgot — mondja Rakovszky. Nem a latifundiumok teszik tönkre s kényszerítik kivándorlásra a népet, hanem a szerződéses és az új milliomasok.

— Ugy van! Ugy! — erősítik az egész baloldalon.

A szerződésnek az a része, mely a Fekete tengeri hajózásra vonatkozik, az törvényszegés, szerződészegés. Az Adria itt egyszerűen megszüntette a hajójáratokat, melyekért a szubvenciót fölveszi, talán hogy Külügyi miniszteri tanácsos megcsinálhassa a keleti kiviteli társulatot, mely ismét 180.000 korona évi szubvenciót kap az államtól. (Zaj. Derült-ég.)

Rátér azután az Adria adó- és bélyegmentességére.

— Ez a legnagyobb zsebmetés! Ez az adóösszegnek végsíkaszása! — mondja mély csend közt. Az adókövető bizottság vagy tudta, hogy darázs-fészekbe nyul, vagy fölülről kapott szemhunyoritást, hogy az adófülléket kirabolják a szegény nép zsebéből. És a magyar kereskedelmi miniszter most oda áll és ezt a szegény nép zsebéből kirabolta milliárdokat oda adja és oda dobja az Adria pénzeszsákjába.

A beszéd ezen része alatt nagy izgatottság támadt s minduntalan felhangzott:

— Ugy van! Ugy! Ez visszaélés. Ez bűn!

A Lloyd-társulat megfizette azokat az adókat, melyek alól az Adria kibújt, anélkül, hogy az ország erről tudott volna. Ez törvényszegés tisztelt miniszter ur! Valóságos mély titok, az mondja derűtség közt, hogy ezt a szerződést miért kellett így gyorsan megújítani.

Az Adria helyzete ezt meg nem követelte. Majd keresni igyekeztek ezt a titkot. A Lloydnál tudvalevőleg ki volt kötve, hogy 4 százaléknál nagyobb osztalékot nem adhat részvényeseinek. Nézzük az Adriát. Ez 14 százalékos ad részvényeseinek. Ez szédelgés!

Gróf Tisza István felugrik és dühösen a padra üt és kiáltja: Abban a mérlegben, mely alá az én nevem van írva ott nincs szédelgés! Ezt ki kérem magamnak! (Nagy zaj.)

Rakovszky: Ez nem a mérlegben van. A képviselőtársam ne ragadtassa el magát. Bizonyítja továbbá, hogy arra semmi szükség nem volt, hogy az Adriával a szerződést tovább is meghosszabbítsák. Ezután öt perc szünetet kér, amit a Ház meg is ad. Az egész ellenzék pedig körül fogják Rakovszkyt és zajosan éljenzik.

A második szünet után Rakovszky István a kérdés politikai oldalára tér. A miniszter itt a liberalizmus elvei dacára utját vágta a szabad versenynek. Ezzel a szerződéssel kizsákmányolni akarják a népet. Ez nem „Adria törvényjavaslata”, ez „Adria botránya”. Idegen embereknek, dús gazdag embereknek oda dobnak a szegény nép zsebéből milliárdokat.

— Igaz! Ugy van! — kiáltják közbe.

A kereskedelmi miniszter azt mondta, hogy gyűjtöget, mint a méh. Hát ült ott egykor egy elődje, aki szintén gyűjtögetett, de a nemzet számára milliárdokat. Azután erősen megtámadja azokat, akik képviselői minőségükben az Adria igazgatósági tagjai. (Helyeslés az ellenzéken).

Hegedűs miniszter azon vádakra, melyeket itt Rakovszky felhozott becsületbeli kötelessége nyilatkozni s azt a következő ülésen megteszi. Itt semmiféle idegen befolyásnak helyet nem adtak. Rakovszky itt aranyhullámokról beszélt.

Ha ő valami anyagi, vagy erkölcstelen törekvéseket látott volna, nem hozta volna ide ezt a javaslatot. Az összeférhetetlenségi kérdést nem lehet összekeverni az Adria szerződésével. Kéri az ellenzék hogy hallgassa meg a jövő ülésen őt is oly türelemmel, mint ahogy ő meghallgatta az ellenzékét. (Helyeslés)

Gróf Tisza István kér szót.

— Holnap! Holnap! — kiáltják.

Gróf Tisza István: Csak konstatálni akarta, hogy ő már ma akart szólni.

Rakovszky István kijelenti, hogy ő a miniszter integritását érinteni nem akarta.

Ezzel az ülés véget ért.

Leánykiházásító egyesületek.

Budapest, március 23.

Csodálatos a nép türelme és jósa. Érti, tudja, hogy megcsalják, meglopják. De azért hallgat, vár, bizik, mert el nem gondolja, hogy akad-

nak gonoszak, akik az apró fillérekből szeretik bűnös uraskodásuk árát megszerezni.

E héten rövidke hír járta be a fővárosi napi sajtót. A hír arról szólt, hogy eltűnt hatvan leánykiházásító egyesület, mikor a vezetők nesztét vettek a hatósági vizsgálatnak.

Hatvan egyesület! Ha csak ezer tagja van egynek-egynek, hatvan ezer embert érdekel a dolog. S mégis, hogy a hír megjelent, nyomot nem hagyott maga után. Károsultak nem ütöttek lármát, a hatóság nem hirdette ki, hogy melyek az eltűnt egyesületek, a rendőrség is hallgat s az érdeklődő tájékozatlanul áll, nem tudja eldönteni: a hír volt-e téves, a hatóság közömbös-e, vagy a közönség türelme nagy?

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a jótékony cégére alatt miképpen fosztják ki a szegény népet. A fosztogatásra, egyik eszköz a leánykiházásítás is. A szegény, tudatlan népet olesó árakkal csalják lépre a kiházásításban utazó szédelgők.

Egy-két koronás beiratási díj ledzítésével, díszes okmányokkal taggá avatják a becsapottakat. Azután hetenkint 10—20 fillér tagsági díjat szednek, amelyért férjhezmenés esetére 1000—1500 koronát ígérnek. Közben mindig akad egy-egy férjhezmenő tag, akinek javára valamennyi tagtól 40—80 fillér felülfizetést szednek.

A számitás igen egyszerű.

Az 1500 tagú egyesület beiratási díja 1500 korona, amelyből a hivatal berendezése kikerül. Az 1500 tag heti 20 fillér tagdíja 300 korona heti bevétel, amelyből két három szőlőhámos könnyen megél. Minden férjhezmenő javára csak 40 fillér felül fizetést számitva, 600 koronát szednek be, amelyből valamit a férjhezmenőnek is juttatnak, hogy hallgasson.

Igy élnek ezek az egyesületek minden hatósági ellenőrzés nélkül, belügyminiszterileg meg-erősített alapszabályok leple alatt.

Százezrekre rug az áldozatok száma, mert a fővárosból kikopott, kitiltott vakmerő szédelgők egy része levonult a vidékre, az ország különböző pontjaira s átkos munkáját ott folytatja. S a nép hisz az elősdiéknak, bizik bennük s hordja nekik keservesen szerzett filléreit.

Hatvan ilyen garázdla egyesület tűnt el e héten a fővárosból. Igaz-e ez a hír, nem tudjuk. A kormány, a főváros tanácsának s a fővárosi államrendőrségnek azonban tudniuk kell erről az esetről. Akár érkezett hozzájuk feljelentés, akár nem, kötelességükben áll a nép vagyona fölött való őrködés. Kötelességükben áll az efajta piócáktól megtisztítani a társadalmat. Mert a hatalom nemcsak adószedésre adott a kezükbe, hanem azzal a rendeltetéssel is, hogy az adófizetők jóléte fölött őrködjének.

FŐVÁROS.

— Körút a Vérmező mellett. A Vérmező nyugati oldalán — a déli vasút felé — a Mikó-utcától egész a Maros-utcaig hatalmas 37 méter széles körút épül. Az új út a Krisztina-körút középső szakasza lesz. Egy része a beboltozott Ördögárok fölött vonul el, egy részét pedig a Vérmezőből hasítják ki. Az új köruton széles sétákat készítenek fasorral szegélyezve. Az út rendezését a közmunkatanács és a főváros végzik 300 000 korona költséggel.

— Temető válság. Az óbudai temető egy idő óta nagy gondot ad a kerületnek. A temető a Táborhegyen van, amelyről a vízmosástól meglazult talaj erősen csuszamlik. A talaj csuszamlást eleinte nem vették komolyan, óvó intézkedésre nem gondoltak. Most azonban olyan repedések támadtak, hogy a sírboltok egy részét ki kellett üríteni. A jövő héten pedig a mérnöki hivatal a talajt megfúrta s annak eredményéből állapítja meg, hogy a temetőt az elcsuszamlástól hogyan mentse meg.

— A vízhiányban szenvedő kut. Az új sertésközvágóhid artézi kutja, amely 56.173 korona 47 fillérbe került vízhiányban szenved. A mérnöki hivatal ma terjesztette be a tanácshoz a végleszámlást. A kut 24 órai erős szivattyúzás után alig 250—300 köbméter vizet ad. A sertésközvágóhid napi szükséglete 1200 köbméter. Ezt a mennyiséget a marhaközvágóhid kutjából fogják beszerezni. Az átemelő vezeték berendezése 64.000 korona, úgy hogy a sertésközvágóhid vizellátására készült berendezés az előirányzott 38.000 korona helyett 120.173 korona 47 fillérbe kerül.

VIDÉKI KÖZÉLET.

— Boldog város. Dobsina városa az a boldog város, amely még a jelenlegi nyomott gazdasági viszonyok között is föléleggel zárja számadásait. A minap volt a város rendkívüli közgyűlése, amelyen örömmel vették tudomásul, hogy az 1900. évi számadák 112.000 korona föléleggel zárult. A közgyűlés egyúttal a rendőrkapitányi állásra a mostani helyettest jelölte s a főispánt megkéri, hogy a kinevezésnél a város óhaja szerint járjon el.

— Biharvármegyei közgyűlése. Biharvármegye törvényhatóságának tavaszi közgyűlése tegnap volt Beóthy László főispán elnöklété mellett. A közgyűlés a szigetvári Zrínyi szoborra 50 korona adományt szavazott meg. Végül jóváhagyták Pocsaj község 11.000 koronás, Nagyszalonta 20.000 koronás kölesműgyét és Tenke község osond-őskantya építési ügyét.

KÜLFÖLD.

Osztrák helyzet.

márc. 23.

A bécsi parlament, melynek munkaképességében már bizonny kezdettek az irány és mérvadó körök, tegnap ismét egy nagy botrányral gazdagította botránycsokba úgy is gazdag tárgyalásainak sorát. Most az egyszer nem nemzetiségi, hanem vallási vita volt az ok a botrányra. A vita úgy kezdődött, hogy Ellenbogen szóba hozta egy bécsi tanító esetét, akit a keresztény szociálisták üzemeltetéseiben birtelen és minden törvényes ok nélkül, tisztán politikai motívumokból elmozdították állásától. A szónok főképpen Gregorigot okolta, aki az antiszemita uralmat legjobban jellemző spicli és denuncians-rendszernek főképviselője.

E szavakra nagy zaj támadt. A szociál-demokraták a leghevesebb szidalmakkal illették az antiszemitaikat, akik viszont tettelegességgel fenyegetődztek. Gregorig odasietett Seitzhez és kijelentette, hogy arcul fogja ütni.

De feléje kiáltják:

— Ne szennyezze be magát ilyen gazemberrel!

Ellenbogen folytatja az antiszemita elleni kirohanásait, mire ezek így torkolják le:

— Politikai svindler, fogja be a száját!

Közben a nagynémetek is összetűznek az antiszemitaikkal és dühösen aposztrófálják egymást.

Strobach (Ellenbogenhez):

— Batyus zsidó, batyus zsidó!

Ellenbogen: Nem szidhat úgy, ahogy én megvetem!

Laeger: Hallgasson!

Maugok a szociáldemokratáknál: Hazug, hazug!

Laeger hosszabb beszédben védekezik, hogy a városkánál igazságosan jártak el, amikor a szóban forgó tanítót

— Seitz képviselőt — fegyelmi uton elmozdították.

A Ház ezután elhatározta, hogy a Seitz tanító és képviselő ügyére vonatkozó indítványt bizottsághoz utasítja, melynek nyolc nap alatt jelentést kell tennie.

Ezután áttérnek a napirendre: az inségjavaslatok tárgyalására.

TÁVIRATOK.

Angol-orosz bonyodalom.

London, márc. 23. Landsdowne lord, külügyminiszter a felsőházban bejelentette, hogy az angol-orosz bonyodalom véget ért. Mind két fél visszavonta csapatait a vitás területről.

Peking, márc. 23. A tiencini vitás területről mindkét fél őrségét visszavonták.

Peking, márc. 23. Az angolok kijelentik, hogy az orosz lobogót megsérteni nem szándékoztak és hogy az orosz határjelek eltávolítása a katonai hatóságoknak sem rendeltetés, sem tudtával nem történt. A kérdéses területen nem folytatják a munkát, míg a kormányok a birtok kérdésében megegyezésre nem jutnak.

Dél-Afriai harotér.

Pretória, márc. 23. Schalk Burger elnök a következő feltételek mellett hajlandó a békét megkötni:

1. Követelik Milner kormányzó elbocsátását.
2. Belső ügyekben a bnr államok teljes függetlenségét követelik, de a külügyekben elismerik az angolok szupremáciáját.
3. A burok hajlandók az aranybányák vidékét átengedni az angoloknak.

Pretória, márc. 23. Botha Midleburg környékén megközelíthetetlen hadállásban van. French többszöri támadása nem sikerült.

Brüsszel, márc. 23. Remélik, hogy a burok ezután hadműveletei kényszeríteni fogják az angolokat méltányosabb békeajánlatra.

Vilmos császár a merényletről.

Berlin, márc. 23. A képviselőház elnökségének a császár által történt fogadásáról kiadott tudósítás nagy feltűnést kelt, mert az tűnik ki belőle, hogy a császár a brémai merényletet nem egy beszámíthatlan elmebeteg tettének tekinti.

A római kamara.

Róma, márc. 23. A kamara több nap óta Bertesi és huszonkét más szocialista indítványát tárgyalja, mely felhívja a kormányt, hogy haladéktalanul terjesszen elő törvényjavaslatot a liszt, gabona és más kenyértermékek vámjának eltörlésére. Wollenberg pénzügyminiszter egyetért az indítvánnyal, hogy a gabona váma progresszív módon leszállítsák, de meg kell akadályozni, hogy ily reform a mezőgazdaság köreiben válságot idézzen elő. Ezért Bertesi indítványát nem fogadhatja el. (Helyeslés.) Bertesi indítványát ezután névszerinti szavazással 299 szavazattal 76 ellenében elvetették.

Pestis.

London, márc. 23. A pestis egyre jobban terjed. Egy tegnapelőtt kelt hivatalos távirat szerint Nyugat-Ausztrália különböző részeiben tíz fehér ember betegedett meg pestisben, akik közül kettő meg is halt. — Fokvárosban pedig újabb négy pestiseset fordult elő.

Karcolatok.

Budapest, márc. 23.

Az összeférhetlenségi bizottság populus Bánffyánájának igen jó gusztusa van.

Az összeférhetlenségekben leledzenek a merkantilisták s ők kihagyják a törvényt a gazdák, a katolikus apság és a főrendek ellen.

Justh Gyula nem is közéjük tartozik, de a kérdésben elük egy huron pendül.

A hur lepatant... Ilyesmivel ma már a közvéleményt megtéveszteni nem lehet.

Ha egész Európa Dániává válik, amelyben valami büzlök, hogy tegyen kivételt e tekintetben éppen Magyarország?

Haladunk a korral és a modern kulturnépekkel.

A szövetkezetek mellett buzgólkodunk. Ez pedig megdőlt betűje a... *klikkeknek.*

Mikor a keresztet letörték, a tetteseket nem vetették alá annyi keresztkérdésnek, nem vették oly keresztüzhöz, mint a kereszt visszahelyezőt.

Keresztbe áll a szeme ennek az igazságszolgáltatásnak!

Gili Balázs.

NAPIHIREK.

Megnyilt az egyetem.

Budapest, márczius 23.

Az egyetemi főkapuját a rektor rendeletére ma ismét megnyitották de csak azokat engedték be, kik a leckekönyvükkel igazolták, hogy hallgatók. A rendes előadások és szigoratok csak hétfőn fognak rendszeresen kezdődni.

Műgyetemi hallgatók nyilatkozata. 365 technikus olyan nyilatkozatot szerkesztett, amelyben helyesli a keresztény ifjak nagybizottságának eljárását, vagyis a kereszt kitűzését s kijelenti, hogy nem fogadja el a technikus ifjuság képviselőjeül a Műgyetemi Kör-t, amely tudvalevőleg állást foglalt a kereszt-kitűzők ellen.

A vizsgálat eredménye. Az egyetemi tanács fegyelmi bizottsága befejezte a kereszt-kitűzők kihallgatását. A keresztény egyetemi ifjak nagybizottságának kilencvenkét tagját idézte meg a rektor. Arra nézve hallgatták ki őket, hogy a memorandumot aláírták-e? Valamennyien elválták a felelősséget a kereszt kitűzéseért. Mint-hogy a rektor a kihallgatások alatt az ifjak előtt hangoztatta, hogy a kereszt kitűzése erkölcsi tekintetben nem esik kifogás alá, bizonyosnak tartják, hogy az ítélet nem lesz szigorú. A nagybizottság tagjai valószínűleg csak rektori dorgálásban fognak részesülni. A nagybizottság tagjai elhatározták, hogy a kereszt kitűzését kérelmező felségfolyamodványt a királynak budapesti tartózkodása alatt fogják átnyújtani. A felségfolyamodványra már most gyűjtik az aláírást és az íveket már több ezren aláírták.

Kereszt a műgyetemen. A műgyetem egyik termében ma délelőtt a falra valaki egy nagy keresztet festett fel. A dékán utasítást adott a terem bezárása és a kereszt eltávolítására. Mint értesültünk, a kereszt felrajzolásában a keresztény ifjak nagybizottságának semmi része nincs és e dologban semmi közösséget nem vállalnak.

(Az Erzsébet-szobor leleplezése.) Gödöllőről írják, hogy az idei tavasz rég látott fényt hoz a királyi kastélyba. A gödöllői Erzsébet-szobor leleplezési ünnepén, mely május hó első felében fog megtartatni, részt vesz az egész királyi család. *Ó felsége,* továbbá *Gizella és Mária Valéria* főhercegnők gyermekeikkel együtt Gödöllőn töltenek hosszabb időt s ott fog lakni boldogult Rudolf trónörökös árvája: *Erzsébet* főhercegnő is. Az uralkodó család többi tagja a budai várban fog lakni s onnan külön vonaton jönnek gödöllőre a királyné szobrának leleplezésére, melyen részt vesz a kormány, továbbá küldöttségileg a törvényhozás, Pestmegye és Budapest főváros s a Gödöllővel szomszédos községek. A szoborbizottság az ünnepély részletes programjának megállapítása céljából vasárnap délután gyűlést tart Gödöllőn.

(Uj közigazgatási bíró.) A hivatalos lap közli *Jeszenszky* Sándor belügyminiszteri osztálytanácsosnak, közigazgatási bírónak való kinevezését. Az erre vonatkozó királyi kézirat így szól:

Magyar miniszterelnökömnek a miniszterium nevében tett előterjesztésére, dr. *Jeszenszky* Sándor miniszteri tanácsosi címmel és jellel felruházott belügyminiszteriumi osztálytanácsost a közigazgatási bírósághoz itélt bírává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1901. évi március hó 18-án.

Ferencz József, s. k.

Szék Kálmán, s. k.

(Gyászmise Fodor Józsefért.) Az egyetemi templomban ma délelőtt gyászistentisztelet volt, a tegnap örök nyugalomra kísért Fodor József egyetemi tanár lelkiüdvéért. A templomban a gyászoló család tagjain kívül megjelentek dr. *Kisfaludy* A. Béla rektor és a dékánok vezetésével az egyetem tanárai. A gyászmisét *Kriszán* Mihály pápai kamarás, szeminariumi igazgató mondotta.

(Nagy tüzvész egy községben.) *Aszodról* jelenti tudósítónk: Óriási tüzvész pusztított a szomszédos *Hévíz* községben. Hatvan család lett hajléktalanná. Oda lett mindene. Huszonkét házból nem maradt egyéb fekete romnál és néhány füstös gerendánál. Hajnali három órakor támadt a tűz *Galga-Hévízen*. Egyszerre öt ház gyulladt ki s a nagy szélben csakhamar lángban állott egy egész utcasor. A felriadt lakosság tehetetlen volt a nagy tüzvésszel szemben. Hatvanból és *Aszodról* kértek segítséget, amíg azonban az megérkezett, már leégett a fél község. A roskadozó házakba, mely csupa zsindely és szalma fed lü volt s sziporkázva égett, senki sem mert bemenni, butorok, pénz, okmányok, minden odaveszett. Az istállóba bekötött sok lábas jószág szintén odaveszett. Borzasztó volt a kép a tüzvész után. A sok rommá égett ház, megpörkölt, kiszendedett házi állat, elhamvadt butorok és a hajlék nélkül maradtak jajveszékeltése iszonyu látványt nyújtott a nézőknek. *Kétszáz lélek vesztette el hajlékát.* A többi parasztot, nagy részben befogadta a rokonság, de koldusok maradtak mégis. A tűz valószínűleg *gyújtogatásból* eredt.

(Hivatása áldozata.) *Zentáról* írják, hogy dr. *Kovács* József orvos hivatásának áldozata lett. A minap holttestet boncolt és eközben egy csöpp vér az arcába fröncsent. *Kovács* letörülte az arcáról a vért, mely azonban az orránál volt kis sebébe hatolt. A seb a hullamérgezés következtében veszedelmesen dagadni kezdett, úgy hogy gyors orvosi segítség vált szükségessé. Távirattal leihvták dr. *Réczey* egyetemi tanárt Budapestről és dr. *Sántha* György szabadkai közokmányi osztály-ortost, akik műtétet végeztek dr. *Kovács* arcán. A segítség azonban kézőn érkezett: a hullamérgezés a vérbe szívódott fel és dr. *Kovács* tegnap iszonyu kínok között meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyt le.

(Öngyilkos önkéntes.) Győről jelenti tudósítónk, hogy *Sorger* Jenő vadászönkéntes, egy budapesti ügyvéd fia, az éjjel legénye szolgálati fegyverével szíven lötte magát és négy órai kínlás után meghalt. Több levelet hagyott hátra, egyet parancsnokának, báró *Fiedler* Rezső kapitánynak, akitől bocsánatot kér az öngyilkosság által okozott kellemetlenségért, megköszöni a parancsnok jószágát és tette okául életuntagságot mond. Az öngyilkos önkéntest bajtársai és felebbvalói szerették, szerény és szorgalmas fiatal ember volt. Bajtársaitól szintén levélben búcsuzott el.

(Az ifjuság barátja.) A mai postával levelet kaptunk, melyben egy eddig hanyag tanulmányu színvonalon álló ifju zeng dicsőeneket az egyetemi tanácsról s annak uráról a miniszterről. Álljon itt maga a levél:

„Akk az hiszik, hogy az egyetem bezárt állapota mindannyiunknak fájdalmat okoz s a szigorú intézkedések elkeseredést szünek! azok alaposan csalódnak. Nekem például megmentőm lett rendeletével a miniszter. Ugyanis van nekem egy szigorú apám vidéken, de vizsgám sem vidéken sem a fővárosban nincs. A múlt napokban ir egy levelet apám, hogy rendezzem egyetemi ügyeim, mert különben egy árva krajcárt sem ad. A levelet tisztelettel tudomásul vettem, de semmi többet nem tettem. Az egyetemi mozgalmak napjaiban egy kora hajnali tíz órakor, felberek egy erőteljes basszus hangra. Apám áll előtem: „Te ilyenkor nem vagy egyetemen?” Nem tudtam mást mondani, hogy nincs előadás. Nincs? Meglátjuk, gyere velem, szólt a zord apa.

Halálos félelemmel jutottam az egyetem kapuihoz, hol mint egy mentő angyal fogadott egy szigorú pedellus: Nem szabad bemenni. A nagyszógos rektor ur azt mondta, aki bemer menni, azt majd megtanítja moresre!

Igy mentett meg engem a tanács és a miniszter rendelte a pénztelenségtől s így szereztem meg ismét apám bizalmát, aki belátta, hogy vizsgálhasson valaki, ha oda sem engedik. De hogy mi volt erről a véleménye, azt nem írom ide.

Tisztelettel stb.”

(Sorozás emberhalállal) *Mogyoródon* sorozás volt a napokban. A kétszáz hadköteles közül bevált 28 legény összeverekedett a kiszuperáltakkal. A verkedés vége egy halál és tizenhét súlyos sebesülés, azonfelül pedig számtalan kisebb sebesülés lett. A vizsgálat megindult, de éppen a verkedés kezdői mind súlyos betegen nyomják az ágyat.

(Ottó király betegsége.) Münchenből jelentik: Ottó király megrendült egészségi állapotában rosszabbodás állott be.

(A budapesti munkaközvetítő intézet) heti kimutatása szerint 6463 munkás keres alkalmazást. Az elmúlt héten a munkakinálát 1445 volt. Az alkalmazást kereső munkások közt majdnem minden iparág van képviselve, hiányzik azonban és alkalmazást kaphat helyben: 633 különböző szabó, egy nádszékfonó és 50 cipész. A vidéken: 43 szabó, 70 cipész, 12 csizmadia, 30 bográr, 8 kádár, 2 takács, egy kosárfonó, két gyapot-pamutfestő, egy selyemfestő és vegytisztító; Kolozsvárt 8 fésűs, Nyíregyházán 4 bőrdőns és egy kocsinnyerges; Bicskén, H.-M.-Vásárhelyt egy-egy kefekötő; Szekesfehérvárt egy órás, Besztercén egy rézkovács és Temesvárt egy kés-köszörős. Kerestetnek továbbá helyben: himzőnök, fehér, varrónok és kézi leányok, felső ruhához kézi leányok, derékvarrónok, aljvarrónok, géppvarrónok, varrónok férfi ruhához, confectió varrónok, szabónok, vasalónok és mosónok tisztító-intézetbe és magánháza, dobozkészítő, vendéglői szolgálónok, habarcshordó napszámosnok, berakónok, keményítőnok, kötszergyári-munkásnok, irótoilgyári munkásnok, sózott bél-osztályozást értő munkásnok és Szolnokon gyufagyári kirakónok. Inasfiak felvételnek: fényező, asztalos, bádogos, bográr, cipész, faesztergyályos, női-férfi és katonaszabó, fodrász, kárpitos, keményseprő, kovács, lakatos és pék mestereknél, kereskedőknél és nyomdákban; női tanoncok pedig nyomdákban és szabónoknál. Ez iparokra alkalmas egyének jelentkezzenek az intézetnél VIII., József-körut 36. sz. a.

Csúz és köszvénynél

hatásban felülmúlhatlan a **Zoltán-féle csúz- és köszvény elleni kenőcs,** mert a betegok, kik 15—20 éve szenvednek s furdókat és gyógyszereket használtak eredménytelenül, — e szernök köszönhetik meggyógyulásukat, üvege 2 kerona.

ZOLTÁN BELA gyógyszerészében
BUDAPEST,
V., Sétány-utca és Szabadság-ter sarok.

— **(Halálozások.)** *Böszörményi* Károly kir. tanácsos, Szathmár volt polgármestere tegnapielőtt elhunyt 79 éves korában.

Nagy-Károlyban elhunyt *Kató* Gyula pénzügyi titkár 45 éves korában.

— **(Gyilkos katona.)** Báily Mihály szerelmes volt a szép Szárics Borcsába. Feleségül is vette volna, de a múlt évben besorozták katonának. Mielőtt belebujt a császár mondurjába, megígértette a leánynyal, hogy az megvárja őt, míg leszolgálja a három esztendő. A leány azonban nem tartotta meg szavát. Az őszszel férjhez ment egy Martinovics nevű gazdaemberhez. Tegnapi lakodalmat tartottak a faluban, melyen megjelent Martinovics fiatal feleségével, a szép Szárics Borcsával. Eről tudomást szerzett előzőleg Báily Mihály, szabadságot kért s leutazott az esküvőre. Nagy volt a vigság, szólt a nőta, folyt a bor, a fiatal Martinovicsné ugyancsak járta a csárdást, mikor megérkezett Báily. Észrevétlenül sompolygott hűtlen kedveséhez s pár pillanat múlva velőtrázó sikoltás szakította meg a mulatságot. Báily Mihály hátba szúrta Martinovicsnét. A fiatal asszony pár perc alatt kiszenvedett. A gyilkos katonát a csendőrség le tartóztatta.

— **(Szocialisták tüntetése)** A nemzetközietől megvált újjászervezett szociáldemokraták pártja folyó hó 24-én (vasárnap) délután 2 órakor tart tüntető fölvonulást, hogy megkoszorozza Petőfi Sándor szobrát. Ötvenezer fölhipást szórtak szét a fővárosban, hogy a munkásokat csatlakozásra bírják. Az újpesti munkások is az újjászervezettekkel együtt vonulnak a szobor elé, hogy külön koszorút tegyenek le. A szobornál két munkás fog beszélni és kettő Petőfi egy-egy költeményét szavalja el.

— **(Öngyilkos aggastyán.)** E hó 21-ikén Barbuoz Togyer az ősi temető sírásója, a temető árok mentén lévő fák egyikén egy akasztott ember hullájára bukkant. Az esetről értesítette a rendőrséget, mely Pataky rendőrfogalmazót küldte ki a vizsgálat megejtésére. A vizsgálat során kiderült, hogy az akasztott ember Kiss Sándor 81 éves koldus, aki tettét valószínűleg a nyomor miatt követte el.

— **(Sic transit.)** Lapunk barátja, a fiatal Frimm, ki nálunk elkövetett verseiért a főváros területéről kiiltatott, most Kőszeg vidékén él. S értesülvén róla, hogy a Kőszeg—Szombathelyi helyiérdekű vasut két mozdonya, Kőszeg és Jurisics nyílt pályán megállt és elromlott a következő *bök* verset küldte be hozzánk:

Sic transit.

Jurisics! Zászlódat egykor Kőszeg ormán
Büszkén lobogtatta a felleg űző szél —
A világ hirdette dicsondó ajkival,
Hogy hány dicső csatát, ütközetet nyertél!

Jurisics és Kőszeg! A ti dicsőségték
Már ma szörnyű lassu, néha meg megáll is,
Ez az idők sorja. Már ma a hősköböl
Nem telik más, mint egy méla vicinális.

— **(Egy öngyilkos a halál előtt.)** *Kolozsvárról* jelentik: *Molnár* János irodatiszt tegnapi délután öngyilkosságot követett el. Borzalmas tette elkövetése előtt megrendelte magának a gyászjelentést és a temetést. Elment egy temetkezési egyetbe s mintha a bátyja részére rendelné, elmondta a szükséges adatokat. Délután melibe lötte magát, sebe azonban nem halálos s valószínűleg meggyógyul.

— **(A padlásnál magasabbra.)** Vékes Antal, idősb Vékes Antal tanító fia, ki a 46. gyalogezredben szolgált, mint Szeg-dról írják, a minap Szegeden a mars-téri kaszárnyában föbelötte magát és nyomban meghalt. Bajtársai azt mondják, hogy szerencsétlen szerelme kergette a halálba. Egy Matild nevű tizenhatéves leánykának írt egyre leveleket. Bucsulevele is ennek a leánynak szól. Ezt írja benne:

— Kedves Matild! Terhes rám nézve az élet. Eldobom magamtól.

A szerencsétlen katona még az utolsó pillanatában is az a vidám, könnyelmű fiu volt, akinek pajtásai ismerték. A Mannlicher-puskával a kezébe ment éppen a kaszárnya folyósóján, mikor az utolsó ablakban, mely a padlás felé volt, meg látta egy pajtását. Odaköszönt neki:

— No, neked is szervuszt mondok, Nógrádi.

— Hová mégy pajtás avval a Mannlicherrel? — szólt ki Nógrádi.

— Pucolom.

— C ak nem padláson pucolod? Minek mönnél olyan magasra?

— Mögyök én még magasabbra is, pajtás!

Ez volt az utolsó szava. A padláson aztán elhangzott a fegyver dőreje s mire fölsiettek, már halott volt a szerelmes katona.

— **(A szerelem)** A szerelem fegyvert adott kezébe ismét egy újunak. *Schaner* Ferenc köz-katona — mint kolozsvári tudósítónk jelenti — öbelötte magát, mert szerelmes volt reményte-

lenül, egy leányba. Öngyilkosága előtt levelet írt a leánynak, melyben epanaszolta szive keservét s kérte, hogy koszorút tegyen a sírjára.

— **(Orosz diákok merénylete.)** Pétervárról jelentik: Pobodenosejev metropolita ellen ma egy templomban merélyletet követtek el. A letartóztatott merénylő egy egyetemi hallgató vallotta, hogy ő leakarta löni és sajnálja, hogy merénylete nem sikerült.

— **(Az osztálysorsjáték)** mai húzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

10 000 koronát nyertek: 59925 98284.

5000 koronát nyertek: 31574 51977.

x **Művészi kivitelű fényképeket** és nagyításokat készít előnyös árák mellett *Rivol-fényképészeti műterem, VII., Kerepesi-ut 30. sz.*
— Nagy választék elegáns jelmezekben díjtalanul. Felvételek az esti órákba is történnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Francia színészek Budapesten.** Edmund Rostandé darabja, *Cyranó Bergerac*, került tegnap színpadra a Vigszínházban, a francia társulat előadásában. A darab szépségéhez eléggé méltó volt az előadás. Jean Daragon, *Cyranó* személyesítője, nagyszabású művész, játéka, művészete, első pillanattól kezdve megragadta a közönséget. Az „or” tirádája, az erkélyjelenet, a gascogni legényekről szóló szavallata olyan erőre mutattak, melyet csak vérbeli művésznél látunk, *Roxam* szerepében, *Jeame Rolly*, nagyobb hatást elérni nem tudott. Úgy láttuk, inkább könnyebb, vidámabb szerepek képezik elemét. Igen jó színész a cukrász személyesítője *Barm*, ki kicsiny szerepében is sokszor zajos hatást ért el. Az összjáték kifogástalan volt. A rendezés ellen is csak a rettenetes hosszú szünetközöket lehetne felhozni.

* **A magyarországi káptalanok megalakulása és szent, Chrodegang regulája.** Irta dr. Békefi Remig. Ez érdekes történelmi tanulmány a Szent-István-Társulat kiadásában látott napvilágot. A tudós szerző leírja: miként jöttek létre a magyarországi káptalanok? A füzet ára 1 korona 20 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapest, VIII., Szent-királyi-utca 28. szám.

* **A Gyurkovics-lányok századik előadása** fránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik a főváros összes köreiben. A Magyar Színház személyzete óvációban fogja részesíteni a szerzőt és tiszteletére a 26-iki díszelőadás után bankettet is rendeznek azok a művészek, akik *Herczeg Ferenc* darabjában játszottak.

* **A postásfiu.** Szoyer Ionka a „Postásfiu” tegnapi előadásán hirtelen rosszul lett s szerepét Inkey Gizella játszotta végig. A második felvonásban ugrott be Inkey a színpadra s mindvégig ügyesen játszott.

* **Kettős ünnep a Nemzeti Színházban.** Holnap vasárnap és hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén két-két előadás lesz a Nemzeti Színházban. Vasárnap d. u. a *Bánk bán* kerül színpadra, amelyet az idén még délután nem adtak, este pedig *Sudermann* nagyhatású *Moriturija*, amelynek minden eddigi előadására a színház egészen megtelt. Hétfőn d. u. adják az idén először mérsékelt helyarákkal *Brieux* darabját: A bölcsőt, hétfőn este pedig *Az ember tragédiája* kerül színpadra, rendes helyarákkal.

* **A színész-egyesület közgyűlése.** A mai egész délelőttöt a jelentéstevő bizottság előterjesztése és az ebből keletkezett vita foglalta el. Dr. Banyai Sándor, a bizottság előadója felolvassa a terjedelmes jelentést, amelynek folyamán a következő indítványokat terjeszt elő:

1. A közgyűlés irjon fel a kormányhoz, hogy a kért segílyt mielőbb utalja ki.

2. *Bezeredy* Viktor miniszteri osztálytanácsosnak munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

3. A kormány a jelenleg rendelkezésre álló segílyből mindenekelőtt *Szendrei Mihálynak* és *Leszkay Andrásnak* adjon segílyt.

4. A közgyűlés felír a miniszterhez, hogy Sopron város területére már ösztől kezdve ne adjon német szintársulatnak engedélyt.

A legnagyobb vitát az az indítvány keltette, hogy a közgyűlés irjon fel a miniszterhez, hogy az összes magánszínész-kolák megszűntetésével a színészeti iskola felállításának egyedüli joga a színészeti-egyesület részére biztosíttassék.

Közel két órai zajos és szenvedélyes vita után az indítványt módosítva akkép fogadták el, hogy

a közgyűlés a színésziskola létesítésére egy bizottságot választ. Kifejezi egy egyesületi színésziskola szükségességét és felír a kormányhoz, hogy a jövőre színésziskolák nyitására újabb engedélyt nem ad és a meglevőket lehetőleg korlátozza. (A közgyűlés folyik.)

* **Színházak műsora.** A *Nemzeti Színházban*: Hétfőn d. u. A bölcső, este az ember tragédiája, kedden *Demi monde*, szerdán *Moritur*, csütörtökön *Rab lélek*, Kacagó nők, pénteken A bor (először), szombaton A bor (másodsor), vasárnap d. u. Faust, este A bor (harmadsor), hétfőn *Moritur*.

A *Várszínházban*: Csütörtökön A kaméliás hölgy, szombaton *Testvérek*.

Azon előfizelőinket, kiknek előfizetése lejárt arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

TÖRVÉNYSZEK.

§ **Elnökváltozás a táblán.** A budapesti itélőtábla szerdán ünnepé yes teljes ülést tart, melyen *Sárkány József* a tábla nyugalomba vonuló alelnöke bucsuzik a táblától, *Oberschall Adolf* új elnök pedig elfoglalja hivatalát. A teljes ülést *Sárkány József* alelnök nyitja meg. Azután küldöttség megy *Oberschall Adolf* új elnökért, akit megérkeztek az alelnök üdvözlől. Erre az új elnök a teljes ülés előtt leteszi az esküt és elfoglalja az elnöki széket. Ezután egy tanácsi előadó felolvassa a *Sárkány József* alelnök nyugalomba vonulásáról szóló királyi leiratot, mire *Oberschall Adolf* elnök a tábla nevében elbucuzik a távozó alelnöktől. *Sárkány József* alelnök erre elmondja bucsubeszédét és ezzel a teljes ülés véget ér. Ezután az új elnök elfoglalja hivatali helyiségeit és fogadja a táblai bírák, jegyzők és hivatalnokok tisztelgését. A bírói kar azután *Sárkány Józsefnél*, a nyugalomba vonuló alelnöknél tiszteleg és elbucuzik tőle.

§ **Elsikkasztott fogyasztási adók.** A *Pesti Hirlap* című politikai napilap 1899. évi október 15-én megjelent számában a napi hírek rovatában a fenti cím alatt egy kis közlemény látott napvilágot, amelyben elmondott, hogy *Eperjes* szab. kir. város polgármestere rájött, hogy a fogyasztási adókönnyeket évek óta hamisan kezelték s ezáltal *Eperjes* városát vagy 15.000 forinttal megkárosították. Emiatt a polgármester a fogyasztási adót bérlő vendéglősök és kocsmárosok szövetkezetének elnöke s választmányi tagjai ellen hűtlen kezelés, csalás, sikkasztás és magánokirat hamisítás miatt bünyenyítő feljelentést tett. A közlemény miatt az eperjesi vendéglősök és kocsmárosok szövetkezetének elnöke *Kampaner A.* stovábbi választmány tagjai sajtópört indítottak a *Pesti Hirlap* ellen. A sajtóügyi vizsgálat során kiderült, hogy a közleményt a nevezett lap eperjesi tudósítója, *Székely (Schnurmacher) Adolf* tanító küldötte be, aki ezért a törvény előtti felelősséget el is vállalta. Mára volt kitzúve ez ügyben a tárgyalás *Zsitvay Leó* elnöklete alatt. A tárgyaláson azonban egyedül a magánpanaszosok jogi képviselője dr. *Nagy Emil* ügyvéd jelent meg, aki kijelentette azok nevében, hogy a sajtópanaszt visszavonja. A törvényszék ezen bejelentést tudomásul vette s ez ügyben a további eljárást megszüntette.

§ **Obsitos virtus.** A rég kiszolgált obsitos katonák tudvalevőleg nagyon szeretnek virtuskodni katonai multjukkal. Így tett *Csapkovits Adolf* budapesti karpitos is, aki a múlt év augusztus 24-én fegyvergyakorlatra bevonuló öcsesét kísérte be a *Mária Terézia* laktanyába. Alig, hogy beléptek a kaszárnya tágas udvarára, a thörinspekciót tartó káplár odaszólt hozzájuk: Mit keresnek? A feleletet az obsitos *Csapkovits Adolf* adta meg egy válogatott szavu káromkodás alakjában. A szolgálatát teljesítő káplár erre előszóltotta a zászlóalj ügyeletes altisztét, *Szikszay Ferenc* 44-ik gyalogezredbeli szakaszvezetőt, hogy csináljon rendet a „zibibilekkel”. *Csapkovits* nem imponált a fűhrer ur fellépése, sőt midőn ez feléje közeledett, hogy kitzuszkolja a kaszárnyából, még melibe is ütötte a katonai szolgálatát teljesítő altisztét. A büntetőörvényszék hatóság elleni erőszak büntette miatt helyezte vád alá a szolgálatban álló szakaszvezető tetleges bántalmazása miatt *Csapkovits Adolfot* s azért egy napi fogházra ítélte. Ez az ítélet nyomban jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

Uj gyárak a vidéken. Kőszeg városa még a múlt év folyamán egy csipkegyár fő állítása iránt tárgyalásokat folytatott egy külföldi céggel, amely tárgyalások eredményeképp a város képviselőtestülete a decemberi közgyűlésében ingyen telket adott és téglában, valamint készpénzben 40.000 forint értékű segítyt szavazott meg a gyár céljaira. A cég most kéri a telek mielőbbi átadását, hogy a gyár építése kezdetét vehesse. — Székelyudvarhelyen lenkésítő gyár felállítását tervezik. E célból Darányi miniszter Kazay miniszteri osztálytanácsost, Károly Rezső gazdasági intézeti tanárt és Füredy Lajos szaktanárt Székely-Udvarhelyre küldötte, hogy közvetlen magukkal a birtokosokkal érintkezzenek a gyár felállításáért. A miniszteri kiküldöttökkel egyidejűleg maga a gyáros is odaérkezett. Károly gazdasági intézeti tanár magyarázta meg a lentermelés előnyeit. Majd Füredy Lajos szaktanár tartott előadást a lentermelésről, részletesen megmagyarázta a föld megművelésétől egészen az aratásig s Hollai főispán felkérésére kijelentette, hogy a vetés idejére leutazik a vármegyébe s egy pár községben az utasításokat személyesen fogja megtenni. Hollai főispán indítványára a gyűlésből Darányi földművelésügyi minisztert táviratilag üdvözölték.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátözsde.

Készárúüzlet.

Buza elkelt:
 Tiszavidéki 1000 mm. 78.5 k. 8.15 kor., 100 mm. 79.5 k. 8.10 kor., 100 mm. 78 k. 8.05 kor., 500 mm. 77.5 k. 8.05 kor., 50 mm. 77.5 k., 50 mm. 74.5 k. 7.80 kor., 100 mm. 77 k. 7.95 kor., 100 mm 75 k. 7.30 hibás. Mind három hónapra.
 Pestvidéki 500 mm. 78 k. 8.05 kor., 100 mm. 79 k. 7.95 kor., 300 mm. 78 k. 7.90 kor., 300 mm. 78 k. 7.90 kor., 900 mm. 77.5 k. 200 mm. 78 k. 7.88 $\frac{1}{2}$ kor., 1100 mm. 77.3 k. 7.87 $\frac{1}{2}$ kor., 150 mm. 76.2 k. 7.87 $\frac{1}{2}$ kor., 400 mm. 76 k. 7.87 $\frac{1}{2}$ kor. Mind három hónapra.
 Fehérmegyei 1450 mm. 75 k. 7.86 $\frac{1}{2}$ kor., 200 mm. 77.4 k. 8.05 kor. Budára, 800 mm. 75 k. 7.80 kor., három hónapra.
 Maki 4800 mm. 77.7 k. 8.00 kor., három hónapra.
 Szt. Tamási 3550 mm. 74.8 k. 7.82 $\frac{1}{2}$ kor., három hónapra.
 Bácskai. 2000 mm. 75 k. és 1200 mm. 76 k. 7.77 $\frac{1}{2}$ kor., 450 mm. 73 k. 7.65 kor. három hónapra.
 Tolnai 800 mm. 77.5 k. 7.95 kor. három hónapra.
 Aradi. 800 mm. 79 k., 400 mm. 79 k., 200 mm. 78 k. és 300 mm. 8.10 kor., három hónapra.
 Raktári 3600 mm. 75.5 k. 7.62 $\frac{1}{2}$ kor. 2400 mm. 78 k. 8.00 kor. három hónapra.
 Rozs 200 mm. 7.59 kor., készp.

Értéktözsde.

Az előtözsde magasabb külföldi jegyzésekre kedvező hangulattal nyílt meg, az üzletforgalma alatt azonban a fordulomba került értékek esőkentek, midőn pedig hír szerint a tiencini ügy békés uton lett elintézve; az összes értékek ismét megsziárdultak és javult iránynyal zárultak.

Megnyitáskor jegyeznek:

Osztrák hitelrészvény	718.50	---
Magyar hitelrészvény	725.50	---
4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	93.10	---
Leszámitolóbank	445.	---
Jelzálogbank	465.	---
Rima-Murányi	530.50	---
Államvasut	685.50	---
Városi villamos vasut	296.50	---
Közuti vasut	611.75	---
Salgótarjáni	---	---

Délután 1 órakor jegyeznek:

Osztrák hitelrészvény	720.85	---
Magyar hitelrészvény	727.50	---

4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	93.07	---
Jelzálogbank	465.	---
Leszámitolóbank	445.	---
Rimamurányi	530.50	---
Államvasut	688.50	---
Városi villamos vasut	296.50	---
Közuti vasut	611.75	---
Salgótarjáni	---	---

NYILTTER.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel arról értesíteni, hogy addig Jézsef-körút 22. szám alatt volt

cim- és címerfestő műtermemet

VII., Sándor-tér 4. szám alá helyeztem át.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradtam kész szolgálója:

Szentes Jenő.

Legszébb, legkényelmesebb, legolcsóbb társas utazások Olaszországba.

Első utirány.

Budapest—Fiume—Ancona—Róma (4 nap)
 — Florenc (2 nap) — Velence (3 nap) — Fiume (1 nap) — Budapest.

Második utirány.

Budapest—Fiume—Ancona—Róma (4 nap)
 Nápoly (2 nap), Capri-Sorrento (2 nap), Pompeii-Vezuv (1 nap), Nápoly—Foggia—Ancona—Fiume —Budapest.

Jegyek (szállodákkal, teljes ellátással, vezetővel együtt) rendkívül mérséklettel.

Indulás együttesen **Budapestről** (m. á. v. kel. pályaudvar) 1901. március 31-én, vasárnap délután 2 és fél órakor.

Jelentkezéseket elfogad.

Propper N. János

„Keleti Utazási Irodája“

Budapest, IV., Múzeum-körút 15.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem szisztematikus és elmezsavar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

Egyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr KOVÁCS J. egyet. orvostn. (Hemopatia) rendel. intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.
 Bendelés naponta 9—11g és 3—6g. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

REGÉNYOSARNOK.

A kereszt diadala.

Angol regény.

59

Irtta: Rider Haggard.

Készüljünk barátaim, mert már hallom ordítani a bölényt és nemsokára érezni fogjuk szarvait is. Egy mindenesetre a mienk: a dicső halál.

Mialatt csöndesen beszélt, az ostromló csapatok első sorai elérték a sövény kerítését, szerte szórták a tüskéket, amíg elég széles átjárót nem csináltak. Azután felugráltak a falra, de ott Hokosa és emberei dárdákkal állottak velük szemben, akik védett helyökről biztosan döftek feljükk. Egyik a másik után ugrott a falra és egyik a másik után bukkott le onnan holtan, vagy súlyosan megsebesülve; de végre is tömött sorokban haladtak előre és csakhamar ellepték a köveket, mint ahogy az emelkedő tenger árja el-

lepi a fővény sziklát és a tulnyomó szám elűzte onnan a védőket.

— A játékot megnyertük! — kiáltott Hokosa. Most siessünk a keleti kapuhoz, mert, itt már nincs mit tennünk.

Akik még életben voltak, sietve rohantak a keleti kapu felé. míg nyomukban az ellenség ezrei nyomultak, pusztítva és gyujtogatva az elhagyott városban.

Hokosa és emberei, vagy jobban mondva ezeknek csak fele, csakhamar minden baj nélkül elérte a kaput, keresztülhaladt rajta és eltorlaszolta azt maga mögött, hogy feltartoztassa az üldözőket addig, amíg tovább tudnak haladni. Most már lobogtak a kunyhók százai és a tűz gyorsan terjedt, bevilágítva az egész területet és a környéket. A tűz lobogó lángjánál látta Hokosa, hogy a menekülőknél már majdnem két harmada áthaladt a szűk szoroson; Nodwengo és katonái fedezve a visszavonulást, ott állottak csapatonként a szorosba vezető sziklás és meredek uton.

Hokosa a királyhoz ment és jelentést tett.

— Szerencsésen átélte a küzdelmet, — mondotta Nodwengo.

— Én akkor halok meg, amikor az én óráim ütnei fog és nem előbb, — felelt Hokosa. — Mi jó munkát végeztünk ott és legnagyobb részünk élve tért vissza, hogy elmondhassa a történeteket, mert tudtam, hogy mikor kell elhagynunk helyünket. Siess király, mert az ellenség nyomunkban van, ez a tömeg pedig itt előttünk valóságos csiga léptekkel halad.

Alig hogy szólott, az üldözők már keresztül-törték az égő város sövényén és kapuján s a harc újra kezdődött. Az ellenség száma tulnyomó volt, de Nodwengo és seregei egy magasan fekvő széles uton állottak, védve az egyik oldalra a sziklától és nem is voltak annyira fáradtak és kimerültek, mint Hafelának a hosszú uttól eleszigazott katonái. Lassan, minden egyes talpalatnyi földet megvédve, vonult hátra Nodwengo, de lassan-lassan az asszonyoknak, gyermekeknek, betegeknek és marháknak beláthatatlan, hangyasűrűségű sora is haladt előre, míg végre mindnyájan eltűntek a szikla nyílásában.

— Ideje! — szólott Nodwengo hátrapillantva, — mert seregem már kimerül.

Azután kiadta a rendeletet és a védők — egyik század a másik után — léptek a menekülő útjára, míg végre a dühnek és a csalódásnak iszonyu lármája között az utolsó század is eltűnt a szorosban, Hokosával együtt. A bejárást kövekkel hányták tele, amelyek mögött azután valóságos dárda erdő csillogott.

XX. FEJEZET.

Noma cselszövénye.

Igy végződött az első éjszakai harc, mert az ellenség megelégette mára a küzdelmet. De elég volt Nodwengonak és embereinek is, mert az ötezer ember közül ezerszáz részben meghalt, részben megsebesült. Az életben maradtok a kimerülés dacára sem pihentek, hanem segítve az asszonyoknak, egész éjszaka azon fáradoztak, hogy kőfalat emeljenek a völgy legszűkebb részén keresztül. Az asszonyok, gyermekek és nyájak ott helyezkedtek el a völgy hosszában, amely alakjára keskeny, kétnyaku palackhoz hasonlított: egyik nyaka a völgy végén, másik a völgy bemeneténél volt, ahol a forrás eredt. Ezt a területet két okból választották: először mert csak itt volt víz, amely nélkül néhány napig sem bírták volna ki az ostromot és másodsor a domb miatt, amelyen az ltelet fája néven ismert csodálatos euphorbia állott és amely domb természetes védelmül szolgált a támadások ellen.

Kevéssel hajnal előtt, amikor a katonák ettek és elfogyasztották azt a húst, amelyre szert tudtak tenni, — mert a hirtelen leölt marhák húsát félig nyersen kapkodták el, — nagy örömmel fogadták a támadásra kiadott parancsot, annál is inkább, mert Hafela személyesen vezette az ostromot a megerősített hegyszoros ellen. De bármily megfeszített erővel harcoltak is, eredményt nem tudtak elérni, mert a hegyszoros bejárata nemcsak hogy erősen el volt torlaszolva kövekkel és tüskével, hanem bátor emberek is védtek.

— Te hasztalanul pazarlod el itt erődet, Hafela! — mondotta Noma, aki ott állott oldala mellett és figyelemmel kísérte a támadást,

(Folyt. köv.)

Az ország legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrása!

Nagyban eladás. Saját műteremben kapható.
Duplaszélű ruhakelme legújabb színekben
25 krtól 35, 45, 60, 75, 90, 1 frtig.
Francia batizatok 35 krtól 45, 60, 75 krig.
Fehér áttört batizatok 24 krtól 30, 35, 40 krig.
Félg. kazimir és cloth paplan frt 3.50, 4.50

Finom atlasz paplan remek színek frt 6.50
1 készlet (3 db) ág- és asztal-terítő 4 frttől
4.50, 5.50 frtig.
Szövetfüggöny két ablakra frt 2.40, 3, 3.50
Csipkefüggöny két ablakra 3.50 krtól 4, 5,
6 frtig.

Gyönyörű eloth blouz remek színek frt 2.50
Finom szövet és luszter felsőszoknya
frt 3.50, 4.—
Remek alsőszoknyák frt 2.50, 3.25, 4.—
A legelegánsabb női ruhák frt 8.—, 10.—
15.—, 20.—, 25.—

Gyászruhák 4 óra alatt elkészítetnek.

Herczeg és Horvát Kerepesi-ut 52.

Cim- és címer-festő Műterme
Szentes Jenő Főh. Sándor-tér 4.

Készít mindennemű szakmába vágó munkákat, u. m.:
üveg, fa, bádóg, vászon, fali
címfestéseket és feliratokat.
Műmázolások és aranyozások a legizlésteljesebb kivi-
telben.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1901. március 24.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

D. u. fél 3 órakor.

A hőcső.

Este fél 8 órakor:

Az ember tragédiája.

M. Kir. OPERAHÁZ.

A Troubadour.

Kezdetre 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

D. u. fél 3 órakor:

Ocskay Brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásb n. írta Herczegh F.

Este fél 8 órakor.

L'Hôtel du Libre-échange.

NÉPSZÍNHÁZ.

D. u. fél 3 órakor.

A piros bugyeláris.

Este fél 8 órakor.

Cirkusz-élet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

D. u. 3 órakor.

Postás fiu.

(The messenger boy.)

Operett 5 képb. Szöveg-
gét írták: James T. Tan-
ner és Alfréd Murray
Zenéjét szerzették: Ivan
Carvill és Lionel Monckton.

Este fél 3 órakor.

Ugyanaz.

Hatóságilag engedélyezett

Kereskedelmi Tudakozó Iroda

Weisz Sándor és Schuster

BUDAPEST,

VI., Teréz-körút 29. sz. a.

Az iroda felvilágosítást nyújt
cégek, iparosok és magán-
egyének, valamint azok ma-
gánviszonyaira, az ország bár-
mely helyen mérsékelt díjazás
mellett és egyes esetekben is.

Bekövelkezett változásoknál az
iroda felelő díjtalanul értesíti,

Kitűnő referenciák.

Szabadalmi

Találványok
értékelése.

rajzok, leírások és egyéb
műszaki munkálatok elvégze-
tését jutányosan elvégzi
LÁZAR ALBERT okl. gépés-
mérnök Budapest, VII., Ka-
szony-utca 48.

Kávé Tea

Kávé és Tea

árak:

1 kiló Háztartási (igen jó)		frt 1.90
1 « Verseny (Portorico)	«	1.30
1 « Verseny (Portovico)	«	1.50
1 « Cuba (finom)	«	1.70
1 « Cuba (legfinomabb)	«	1.80
1 « Gyöngy (finom)	«	1.50
1 « Mocca	«	1.40
1 « Mocca (legfinomabb)	«	1.60
1 « Arany Jáva	«	1.40
1 « Arany Jáva	«	1.60
1 « Vegyes pörk. (igen jó)	«	1.40
1 « Szalady-féle Hungária		1.20

Kávéhoz csomagolható

1/4 kiló Mandarin, csász. kev.	A	frt 1.60
1/8 « Mandarin, csász. kev.	«	— .85
1/4 « Háztartási	T	1.25
1/8 « Háztartási	«	— .65

4 1/2 kilós postaszáknál (melyben több fajta is
küldhető) már vidékre is teljesen bér-
mentve és elvámolva küld

Balogh László

Kávé és Tea kiviteli üzletei.

Főüzlet:

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 12.

Fióküzletek:

VI., Andrassy-ut 26. és VII., Dohány-
utca 61.

Szervusz pajtás!!

Hová oly sietve! Megyek Agulár
Edéhez. El sem képzelheted, mily
óriási választékot találsz ott, kizárólag
saját készítményében, bá-
mulatos olcsó árak mellett.
Nem tetszőt készséggel ki-
cserél, vagy a pénzt
visszaadja. Tartós-
ságot pedig fele-
lősséggel
szavatol.

Férfi vikszos cipő, egy darabból, erős talp 3.—
Férfi vikszos betétes cipő, elegáns kivitelt 3.20
Férfi vikszos elűfűzős cipő, gavallér forma 4.—
Divatos barna vagy sárga bagaria, előlkaposos 4.—
Szalonlak, keztüdbőrszár, fűzős vagy eugós 4.—
Box Calf, borjubőr fűzős cipő 4.—
Legújabb fekete vagy sárga kerékpárcipő 2.30
Női finom zergebőr, eugós, 16 cm. magas szár 3.—
Női finom zergebőr, fűzős cipő 3.30
Szalonlak, fűzős vagy eugós 3.50
Divatos barna vagy sárga fűzős cipő 3.40
Fekete vagy barna zerge félcipő 2.20

Több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem, mér-
lékvevési utasítással együtt ingyen és bérmentve.
Mindennemű finom fekete és sárga kenőcsök.

Agulár Ede BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 6,
A New-York pafóval szemben. Kérem a címre
ágyelni.

Figyelmeztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mint olyant ajánlják,
tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági és kerti magvak
nem léteznek, mint a miénket
27 év óta szállit
MAUTHNER ÖDÖN
cs. és kir. udv. magkereskedése
BUDAPESTEN.
Irodák és raktárak: VII., Rottenbiller-utca 38. szám.
(Közuti villamos megállóhely.)
Eláruló helyiségek: VI. kerület, Andrassy-ut 23. szám.
(A m. kir. operával szemben.)
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen
és bérmentve küldi.

Epilepsia.

A ki nehézkör, görcs és
más idegban szenved,
kérjen leírást erről. Kap-
ható ingyen és bérmentve
a Hattyu gyógyszerárban,
(Schwannes Apotheke)
Frankfurt a M.

A megzavart éjszaka.

Irtó: Magyar Gyula.

Igy tavasz felé volt az idő. A hóvirágokat már megölte, az ibolyákat pedig a rügyező mogyoró-fabokrok alján életré kellette a napsugár bevé. A balatoni nádas zizegni kezdett s a halász aki hanyattfekve csónakjában nézte el az égen szét-huzódó bárányfelhőket, szinte hallotta az új nád-rügyek növést, amelyek azután, mint egy-egy kardhegy dugták ki magukat a víz alól.

A vandormadarak is kezdtek szállingozni. A vadlud ott gágogott a levegőben, a golya kelepelve kereste tavalyi fészket a gémesi határ vilámütött fáján. Megjött az Isten kis madara is, a fecske és a szalmafedél eresze alatt busan csicseregve kezdte építeni házát, mert a tavalyiba nagy szemtelenül beleköltözködött egy pár veréb s nem volt az a szép madárszó, amiért elhagyta volna a pehelyei bélelt puha, meleg fészket. Mit volt hát mit tenni, a szegény, fáradt, tengereken átkelt fecsképár hozzáfogott a munkához és szájában egy-egy szalmaszállal, agyagmorzsával, pihével nagy köröket irt le a levegőben, miközben a gyerekek, de különösen a leányok mondogatták:

Fecskét látok.
Szeplőt hánnyok.

A közeli erdő cserfakoronáin is felpattant a rügybimbó, míg az oronabokor itt-ott a palánkok mellett már virágjaikat kezdték kivetni. A dombok oldalán ott legelészett a birkanóty s míg a berekben a rigó kezdte rá hajnali nótáját;

Turó, iró,
Huncut a bíró, . . .

addig a Bandi bojtár is, leterítve subáját, elővette a furulyát s fujta nagy önérzettel, hogy

„A juhásznak jól megy a dolga“

Szóval minden, amit a szem látott, amit a fül hallott, az ébredező tavasz gyönyörűségével töltötte el a lélek. Olyan volt a világ, mint egy szép leány, aki hosszú álom után most veszi rá reggeli pongyoláját. Szép teste kilátszik még itt-ott s annál mohóbban nézünk most rá, mert tudjuk, hogy néhány perc múlva azt is eltakarja előlünk a patyolat.

A temető is kezdet kizöldülni. A szomorú fűzek lecsüngő ágaira halvány levélkék rakodtak s olyanok voltak ezek a fák, mint egy-egy szökőkút, melynek visszahulló sugarai zöld színben játszanak. Egyik-másik siron már kihajtott a kék viola s az összhangot csak egy-egy frissen hányt halom homokdombja zavarta meg. Hanem azért a temetőbe nem járt senki csak én, meg Bolla Gáspár urambátyám. A meghalt felesége sírját kerestük fel, akit a télen ragadott el a halál. Igaz, a télen, mikor pedig erős hófúvásokon kellett átgázolnunk a homokoson lévő pincébe menet, többször látogattuk meg asszonyom néni nyugvóhelyét, melynek fejfájánál urambátyám mindig a meghatottság bizonyos hangján sóhajtott fel:

— Nagy beszédű volt a drágám — az Isten nyugtassa meg.

Amint azonban jött a tavasz s amint a homoki pincében, is kezdtek a borok a hordó alján megsűrűsödni, bátyám uram is ritkábban kereste fel a kegyelet helyét. Mintha lassanként kezdett volna a változhatatlanba beletörödni. Azt hittem, hogy a kikelet változatosága tereli el agyát a szomorú gondolatoktól, midőn egyszer csak ilyenféle nyilatkozatot szalasztott ki száján:

— Bizony öcsém, az úgy van. Az elhervadt virág helyén új rózsza terem.

Megütöközve tekintetem rá, de hallgattam. Hallgattam pedig, mert már egy pár hét óta észrevettem, hogy a „gyalogsárcsászár“ kerülgeti a háza táját. A derék gyalogsárcsászár, aki azzal érdekelte ki ezt a nevet, mert röplüni egyáltalán nem tud, mert fogai nincsenek, csak nyelve, az is csak egy, de azzal a nyelvvél alkalomadtán nagyobb tüzet csinál, mint a hétfejű sárcsászár az ő hét nyelvével. A gyalogsárcsászár különben becsületes foglalkozása az egymást szerető szívek összeboronálása. A melyik legényt, leányt vagy özvegyet megdicséri, az meg van dicsérve. Akit pedig leszól, az meg van halva. Az jobb, ha sörgözen kiköltözködik Amerikába, mert ebben a világhozban ugyan nem kap élettársat.

Tehát ez a félve tisztelt asszony — becsületes néven Nyakas Sári — kereste fel most már késő esteleken — mikor a leányok, legények a házak előtt behuzodtak — uram bátyám portáját, aminek az lett a következménye, hogy néhány

nap múlva az asszonyok a felváltól az alvóig csodálkozva csapkodták össze kezeiket mondogatva!

— Bolla Gáspár házasodik!

Nem hittem a híreknek, míg egyszer éppen barkatermő szép virágvasárnap délutánján ki nem ballagtunk együtt urambátyámmal a komokosra. A templomból kihallatszott a vecsernyére gyült hívek zsolozsmája, mellettünk az utszélén kukukfü lehelt ránk az édes illatát. Fehérsárga és apró kék lepkék röpködtek, amint a temető mellett elhaladtunk.

Ugy vettem észre, mintha az öreg kisé elfordította volna a fejét s a szivárványszínű ködpárákat nézné, melyeket a nap sugarai, ezek a földrebocsátott arany selyemszálak, szívnak ki a Balatonból, nem állhattam meg, hát megszólaltam:

— Nem térnének be ide a . . .

Urambátyám hirtelen közbevágott:

— Nem illik háborgatni az elköltözötték nyugalmát.

A fölénk hajló gesztenyefa gallyán megcserepent valami. Egy madár szált odább ágról-ágra, gunyosan füttyölve:

Turó, iró,
Huncut a bíró.

Már a rezedák is kedték kihányni fejüket, sőt a vadrózsa is virágzott az ut szélén. A nap négy óra előtt csókot váltott szeretőjével, a hajnal s a messze kéklő somogyi hegyek mögül dugta ki elpirult orcáját, hogy megnézhesse magát a világ legszebb tükrében a Balatonban. Odakünt a pusztán, a falun, mintha vasánaponként a természet is ünnepet tartana, számszorosan fejt ki pompáját. Színebbek a virágok, édesebbek az illatuk s a madarak éneke is, mintha szölvöb volna mint egyébkor.

Bolla Gáspár eresze alatt is szerelmesebben brukogott az a kalitkába zárt vadgerlice pár, melyet a tavaszi szántáskor a kishéres szedett ki a fészkekből. Urambátyám is a legszebb ünneplőjét vette magára. Az ezüstgombos mellény fölre fekete attilla borult, feszes magyar nadrágja pedig ráncos száru nyikorgós csizmában végződött, amelyen úgy pengett a sarkantyú, mintha az öreg minden lépésnél ezüst hatosokat dobott volna le a földre.

Mit is mondok, öreg, dehogó öreg; hiszen ma fekete a bajusza Bolla Gáspárnak és a haja olyan csodálatos ügyességgel van a homlokára boronálva, hogy a kopaszágából egy kis ujjnyi sem látszik. Mikor kilép a tornácra, nagyot nyújtózkodik, mint a jó falatra éhes maeska s elégedetten mondogatja:

— Ma van ma!

Az ostoros gyerek, amint meglátja a gazdát, elkiáltja magát a kut kávája mellett:

Eb fél, kutya fél,

Vőlegény vagyok ma én.

Bolla Gáspár nem szidja le a gyereket, hanem mosolyog. A háza azután lassanként megtelik vendégekkel. Pánlikás bottal jönnek a vőfélyek a rektor, a násznagy. Azután, mikor mind együtt vannak, megindulnak a templom felé. Az ablakok alatti kis virágos kertekben összejönnek a kíváncsiak és onnét nézik a menetet. A templom öreg tornyában megkondul a nagyharang, mintha azt bugná: Várlak már, várlak már; a mire a azután rákontrázik a kisebbik: jöjjetek jöjjetek!

Bolla Gáspár nem néz sem jobbra, sem balra; nem hallja a reája tett megjegyzéseket, ő csak azt a gyönyörűséges szép leányt látja képzeletében, aki abból a faluvégi kis házból, könnyező szemmel bucsut véve leánypajtásaitól, szintén megindul kíséretével az Ur háza felé. Öreg szíve hevesen dobog és fiatalosan szedi lábait. Az a szép leány pedig csakugyan megy a nagy utra. Fehér fátyollal van letakarva más-kor piros, most fehér arca és a selyem derék alatt lázasan piheg puha keblének páros két galambja. A legények fájón néznek utána, s a leány mintha innét is, onnét is hallaná a kiáltásokat:

— Klári te: Csillag Klári, állj meg!

Nem lát ő sem most semmit. Egyszer csak azt veszi észre, hogy ott áll a nagytiszteletű ur előtt Bolla Gáspár oldalán. A tiszteletes ur rájuk adja az áldást, az iskolás gyerekek meg a kóruson lakodalmi zsolnárt énekelnek. Azután, ahogy kijönnek a templomból, Csillag Klári tudja már, hogy asszony, felesége a gazdag Bolla Gáspárnak. A szeme megvilan és az első mosoly jelenik meg arcán. Mintha nem is volna

olyan öreg az az ember, aki mellett lépked. Mintha az ötszáz hold földje elsimítaná arcán a ráncokat. Nem is Csillag Klári már ő, hanem nemzeti asszony. Mikor erre gondol, kiragogy a két fekete szeme, mint a karbunkulus, melyre fény esett.

A hogy haza érnek, huzza már a cigány; a gyalogsárcsászár meg — ősi szokás szerint — egy fazekat vág a kapu oldalához. Aztán kezdődik a lagzi. A gazdag ebédnél maguk a vőfélyek hosszú rigmusok közt hordják fel az ételt. Asztalbontás után megkezdődik a tánc és eltart reggelig, el másnap estélig. Maga az új asszony járja leghevesebben. Ahogy perdül egyet, meglibben a selyem s csipetnyit kilátszik ésbontó bokája. Hogy másikat perdül, szeme sugárának úgy kivillan fénye, mintha egy csillagnak a sugárkéveje nagy körforgásban összekuszálódna.

Ahogy másnap is alkonyodni készült, a hamis menyecske, mint szerelmes maeska, oda huzodott az öreg ura mellé. Őt, hat legény volt még ott benn a szobában, akinek nótája messze elhallatszott a falu végéig, hol a nyárfalevél is talán az ő hangjuk erejétől ingott.

Bolla Gáspár szívét szinte elfutotta valami meleg vér s erein rég nem érzett gyönyör bizsergése járt át. Valami fékezhetetlen vágyak apró kabodjai futottak szívéből föl egész agyáig s a türelmetlenségtől kipirult az arca.

Egyszer csak oda szól a vig mulatozókhöz:

— Legények, halljátok?

— Mi az, Gáspár bátyja?

— Ugy hallom, jó bort mér a Jakab koreszmáros. Az enyém savanyubb. Annak a borából ihatnátok ám az én egészségemre.

Megértik a célzást, hát eltakarodnak. A mikor a kapu mögöttük bezárul, még visszafordulnak s tanakodnak csöndben.

— A vén kalafaktor!

— A falu leg zebb leányát . . .

— Elölünk elcsipte.

— Szűrűnkét kirakta.

— Ezért megadózik.

Ahogy eljött az est, felgyulladtak az ég ragyogó világai. Nem hallatszott semmi egyéb a községben, csak a Jakab zsidó koreszmájából holmi zümmögése a muzsikaszónak. A legelők alján pasztortüzek fénye csillant fel nagy néha, melynek világánál a csikósok fogták ki az eladó lovakat a holnapi híres Enyingi vásárra.

A házak ablakai mind elsötétültek, s ha olykor megsziszszent odakünt a szellő, a padkán alvó gyermek ijedten suttozta:

— A gyalogsárcsászár néni most repül seprőnyelen a szent Gellért-hegyre.

Ha a templom tornyán óra is lett volna hát elütötte vón' tán a tizenegyet, mert a kaszás csillag ott vágta a rendet a nyugati égen. De ha óra nem volt, hát ott volt a bakter, aki felriadva édesded álmából, kezdte énekelni szép borizü hangon:

Éjjel felé jár az óra,
Menjetek már nyugovóra,
Tüze, vizre vigyázzatok,
Tilosba' meg ne járjatok.

Elhallgatott hát a muzsika is menten Jakab koreszmájában, s hogy az éjjeli ór az alsó sorokon mondta el a rigmust, a legénynépség is kijött az utcára. De ott még megálltak, valami furfangos terv volt agyukban. Szép lassan, hogy nesztet senki meg ne hallja, a Jakab firmáját levették a falról s azzal aztán csendben settengettek Bolla Gáspár bátyánk uri portájához s föl-szegezték annak a háza falára. Nagyobb cifrasáért egy égő lámpát is akasztottak mellé, melynek fénye oszt' megvilágítja a tábla írását, mely következő volt:

KOHN JAKAB
bor-, sőr- és pálinkamérése,
szalonna és hideg ételek.
Éjjel is kiszolgáltatik.

A legények azután pihenőre tértek. Egy fél-óra múlva hangzott a vásáros kocsi lassu dübörgése. Az éj óráiban ott vitt el utjuk a Bolla-porta előtt és amint az első kocsin ülők látták a lámpa fényében kacérkodó cégért, mentem leugráltak a kakasülésükből s megverték ablakát Bolla Gáspár uram zsindeyes házának:

— Kelj fel, Jakab szomszéd!

Bolla bátyám nem aludt még akkor, de a szép menyecske felriadt a zajra szendergő álmából.

— Kelj fel, Jakab szomszéd, hangzott ismételve, de elszunyókáltál!

— Jaj, Istenem rablók, suttogta ijedten a szép asszony és a pehely dunnát ráhuzta fejére. (Még sem a legjobb dolog ám gazdagoknak lenni, gondolta magában.)

Bolla Gáspár uram ekkor nagy mérgesen leugrott az ágyról és kiszólt a félig nyitott ablakon:

— Mit akarnak kendtek?
— Félliter pálinkát, Jakab, a javából!
— Nekem tiz krajcárért, szólt le a kocsis is az első ülésből.

— Elhordjátok innét a vidéki irhát, a ragyogókat, kiáltott rekedten dühös haragjában Bolla Gáspár bátya, mert, ha emberhalált még nem pipáltatok, hát lesz az itt mindjárt!

Az emberek erre mit tehettek volna, nagy csodálkozás közt tovább hajtottak folyton mondogatva:

— Izraelitában ilyen mérges embert a világ nem látott!

Am félóra múlva jött a másik kocsis, azután a harmadik, a tizedik vásáros: megállt mind egy szálíg a Bolla-ház előtt, többé vagy kevésbé erősen zörgetve az üveglakot!

— Kelj fel, Jakab szomszéd!

Bolla Gáspárt, majd hogy a méreg megette. Nagy, vad haragjában föl és alá járkált ott benn a szobában, míg a szép menyecske meg sem mert moccanni jó puha fészkében. Az ötvenedik kocsis, mely a vásárra jött, egy fazekasé volt. Két telivér számár feszítette elől a kóc-istrángokat. A derék fazekas torkát is beleperte a hosszu ut pora s szinte föllélegzett, amikor meglátta a cégért. Amit negyvenkilenc megtett előtte, im ő is megtette. Zörgetett és szólott:

— Kelj fel, már Jakab szomszéd!

Hanem már ez sok volt. Ugy reszketett a vér Bolla Gáspárban, mintha a pokloknak tüzes katlanjában most forralták volna. Orrlyuka kitágult a szeme villogott s azután lekapta a falról kétesövű puskáját s a másik pillanatban kilőtt az ablakon, nem is egyszer, kétszer.

— Dirr! durr! és felriadt a falu a nagy dörrenése. Odakünt az utcán valami ördögi zörrenés, bögréknék törése.

A fazekas meglőtt számára adta ki páráját, még a másik füles megriadtában felfordította a nagy cserpeksordét.

A kárvallott ember, a szegény gelencér az egész faluból összefutott népek szemei láttára szorítá ökölbe a fölemelt markát és megfenyegette az ablaknál álló gazdag Bolla Gáspárt.

— Jakab ezt megbánod!

Hajnal hasadásra mosolygó szép reggel. Minden kis virágon egy-egy harmat ragyog; egy-egy kihullott csepp angyalok szemeiből. Mikor a szép asszony, a nemzetes asszony kiment a kis kertjébe, a virág kelyhekből apró kis kabol-dak mosolyogva néztek az álmatlanságtól halványnyá lett arcát.

Az utcán a nyájak kolompolva mentek ki a legelőre s Kohn Jakab korecsmáros nagy kalapálás közt szegezte fel újból házának falára cimtabláját.

Bolla Gáspár bátyám is, nagy dologban volt. Egyezkedett épp a fazekasmesterrel.

— Két lövés, egy számár, meg egy kordé csömpe, számítá fel kárát a szegény gelencér.

Hát summa-summárum Gáspár kifizette, egy-két pohár borral még meg is toldotta. Aztán kiment ő is a virágos kertbe s könnyeit törölte az uj menyecskének.

Furulyaszó hargzott be a berekajlról. Egy le-gény kesergett el azon a nótán.

Szerettelek de elhagytál.

Az asszony zokogott értette a nótát, tudta, ki kesergi. Karjára borult és úgy siratta el a vesztett boldogságát.

Bolla Gáspár bátya, azt megvigasztalta. Simogatta lágyan, puha szép arcját.

Ne sirj feleségem. Szóra sem érdemes hiszen kifiztettem a fazekas kárát.

Utolsó találkozás.

K. Simó Ferenc.

Világos, édes este, mintha nászát
Ünnepelné a fiatal tavasz,
Telve az utca zsongó ember árral,
Amint jár-kél, tolong jókedvűen az —

Az utca félen, hol elül a lárma,
A nagy körutnak tulsó oldalán:
Végső találkozásra jöttek össze,
Egy bús fiu s egy vidám leány!

S szólt a fiu: Üdvösségem volt eddig,
Ha vártam, lestem édes jöttedet,
Remegve látlak utoljára jönni,
S megtudni: üdvösségem elveszett!
Ne hagyj most el, dolgozni fogok érted,
Mindent hozok, mit szemed szád kíván,
Gondolj a vissza boldog perceinkre,
Ne hagyj el engem édes szép leány!

S szólt a leány szemének mosolyával
Felszarítva a fiu könnyeit,
Talán érezte lelkének mélyében,
Hogy egy szív érte roskad össze itt:
Ne hidd, nem hűtlen hagylak el én téged,
A sors akarja, hát én mit tegyek,
Mi lenne éltünk — koldusoknak utja,
A hogy vergődöttük át a zord telet!

Nem lenne másképp tavasszal vagy nyáron,
Amig a sors hozzánk ily mostoha,
Vergődönk küzdve az örök nyomorral,
S a célhoz, nem jutnánk talán soha!
Szeretlek most is, szomorú, bús, fiu
Nálad nélkül sivár lesz életem:
De lesz még óra, lesz még majd másképpen,
Találkozunk talán még, édesem.

S amint ott álltak, kézt a kézben fogva,
Érezték, nem lesz ily perc sohasem.
A fiu ismerte nehéz jövőjét,
Örök küzdelmét át az életem!
A lány nem, csak kacagva ment elébe,
Amint megálmódá sok éjszakán...
Ésteledett. Már gyuló lámpák fénye
Lobogott át az este fátyolán!

És ment a leány. Arcára, természetére
Vágyódva néztek, ifjak, öregek.
A fiu nézett könnyező utána,
Mig a homályból... lehetett.
S mi'or eltűnt, azt hitte hogy szívére
Hullnak a házak, tornyos paloták:
Térdre hullott és az utca porában
Megesőkölt a lány lába nyomát!

Lakások, lakók.

Künn sétálok a főváros fényes utcáin és terein.

El-elnézem a mellettem le, fel hömpölygő emberáradatot.

Elmosolyodom, mert eszembe jut az én Elemér barátom története, aki 30—35 éves korában a zónatárfá behozatalának első napján fanyalódott először arra, hogy a fővárost megtekintse a maga büzbjával és fül nem hallott, szem nem látott csodáival.

— Álljunk csak éd'sapám (mondá a falusi gentri-ember a maga sokkal tapasztaltabb papájának) ide a kapu alá, míg ez a tengernyi nép elvonul.

Az ám! amig elvonulnak a népvándorlások, amelyek emlékeztetnek a bizonyos szakokban vándorura kelő hangyák seregére, vagy a békák vonulására, melyek egyszer szememláltára haladtak mértföldnyi rézsutvonalban a városligeten keresztül s utvonaluk mintegy kétméternyi szélességben szelte keresztül a sétatut.

Elnéztem a zöldfelöltőjű vándorokat is; úgy nem tudtam utjuk, vándorlásuk célját, mint ahogy most nem tudom, hogy elvégre is hová vonul, hová buvik, hol álapodik meg ez a tengernyi néptömeg, amely itt ömlik át egy utca tölcseréből a másikba?

Mert valahová vonul, valahol vége van a nép processiójának s a falusi ufinak van abban valami igaza, hogy egy kapualj vendégszerető keretében meglehetne várni ezen az életküzdelen csataterén való, mindennapi nagy felvonulást és be lehetne várni azt a percet, amikor a mozgást, a hullámzást már egy kis apály váltaná fel...

Meg is próbáltam egy ízben a nagy tömeg titkának kihallgatását.

Merénylet, felségsértés az, hogy valaki azt meri kihallgatni, amit a fenséges nép beszél.

Az eredmény különben nem valami gazdag, mert a tömeg teszi ugyan, de egyesek az utcákon nem igen mondják el a titkaikat oly hangosan, hogy azokról referálni lehessen.

— Száz forintot adok neki, többet egy fillért sem, ha mindjárt pörre is kerül a dolog, majdja heves taglejtésekkel az egyik járó-kelő.

— Kibuktunk, annyi tény, csak nagyobb baj ne érjen! — hangzik a másik ajkáról.

— Gyermekek még; fiam uram, kész gyermek; mondtam várjanak még egy évig, hangoztatja egy hegyes orral és állal megáldott del nő.

— Báránypöröket inkább, elégti ki a kíváncsiságomat egy újabb alak.

Többet beszélnek azok, akiknek nincs szavuk; egy-egy feldult arc sirástól kivörösölt szem, vagy mélyen lecsüggesztett fő szinte felkölti bennem azt a vágyat, hogy ezt a szenvedő embertársamat kövessem utjának céljáig. Szegény! Otthonának négy fala között már nem találhatott érző szívet, vigasztaló ajkat, bánatát tehát kivitte az utcára s lehet, hogy viszi, viszi tovább a Dunáig s ennek fenséges közönnyel torlódó hullámai közé temetkezve kitörli nevét az élet ki nem elégtett örökös hitelezőinek, a szerencsétleneknek névsorából.

És megy, megy a szomorú, vagy vig és együttvéve oly tarka néptömeg: jár-kél sűrű és gyors változatban, száz meg száz elágazásban, de bizonyos órákon belül nem szünve, nem apadva pillanatig sem.

Köztük bolyongok magam is, akit e percen nem vonz a szeretet deleje s talán nem is kor-bácsol passió-utján előre és előre a kétségbe-esés; egyszerűen (mint oly sokan e tömegben) sietek napi munkám megkezdésére s körülbelül akkor hagyom magára a legjobb, egyetlen barátomat, az íróasztalt, mikorára ez a népvándorlás már elcsendesül.

Szokásom különben, hogy a külváros arculatát tanulmányozom. Azt a részt, mely a párhuzamosan futó Stáció utcát és Üllői-utat köti össze, már nagyon jól ismerem s itt kaptam arra nézve az első tájékoztató feleletet, hogy hát hol rejtőzik el úgy éjjel után, az éjjel és hajnali órák közé eső időben a főváros lakosága, melyet én a természetbuvár kiváncsiságával üldözök, aki elől egyszerre csak nyomot veszt s valami földalatti alagutban eltűnik a szemei előtt az imént még oly vidáman szökdé-cselő hegyi zuhatag...

A kapukra van felírva a világos felelet.

Mert azok, akik éjjel tíz-tizenkét szobás lakásukba vonulnak s ennyi tért, ily sok falat foglalnak el a maguk számára, vagy a mulató-helyeken tivornyázó emberek ugyan nem apasztják a dagályt, őket a statisztikus gyűszűvel is ki-mérhetné az árból. Együttvéve vajmi csekély hányadát szolgáltatják annak a nagy ismeretlen-nek, a népnek, melynek teljes ismeretségével ugyan ki fog valaha dicsekedhetni:

Talán a költő? A politikus? A statisztikus? Vagy soha ezek egyike sem...

Ahány kapu van e különben elég barátságos, nyájas városrészben, mindannyi mégis igyekszik némi utbaigazítással szolgálni:

„Ezen házban egy hónapos ágy kiadó” — ez a normális a leggyakoribb, „felhívás keringőre.” Igen! igen!

A kora hajnalig dolgozgató nyomdász, a szegény egyetemi hallgató, a vedlett frakkveskája számára kis zugot igénylő pincér, továbbá Cox és Box urak, az egy ágyat s a mellette levő zugban elhelyezett ládikát nevezik otthonuknak.

Minek is volna a szalon olyan embereknak, akiknek elég öt vagy hat óra az — otthonukból?

Akiket, mint ahogy az órát huzzák fel, rögtön megindítanak, ahogy gépezetük pihenő akar; aztán rögtön morognak, zakatolnak tovább s szorgalmuk óramutatója siet, siet tovább és mutat mindegyre magasabb számokat.

A hónapos ágyak teoriájával (mi nyájas olvasóm, csak teoriából ösmerjük) tehát készen vagyunk.

Van a dologban ráció. Az a valódi szegény, akinél gazdagabbak az igényei.

De mit olvasunk mindjárt a hónapos ágy hirdetése alatt?

„Intelligens urak negyedik lakótársat keresnek egy hónapos szobához. Csöndes természetű lakó társ előnybe részesül...”

Ebbe már van tragikus mag, amely egy kissé megdöbbsent s amely az emberbarátok irgalmas-ságát legalább is a röpirat írás jótékonyására buzdíthatná!

Négy intelligens ur egy hónapos szobában. Hogy osztják fel ezek egymás között a világot?

A világot még hagyján, hanem hogy osztják meg a világosságot?

Az egyik ur talán műegyetemi hallgató, aki hatalmas méretű rajzablát fektet az egyetlen

asztalra s arra csodaszép palotákat rajzol; ilyenekkel építi majd tele a főváros körutain még bé nem épített, felénk szép ajk üres fogüregként tétongó üres telkeket.

A másik intelligens urnak ez terhére nincsen: kéri csupán a lámpát kissé jobbra tolni, hogy az „Egyház jogból” még olvashassa a hátra lévő fejezetet, mert ő — jogász.

A harmadik ur korrektor egy nagy napilapnál. Nem kell neki se lámpa, sem asztal, örül, ha idejekorán ágyba kerülhet s alhatik egy ho szu sort.

De hová legyenek majd akkor, ha a kapura akasztott cédulának foganatja lesz s beköszönt a falra festett negyedik intelligens ur?

Mert valjon kinek van a homlokára írva, hogy milyen természetű intelligens ur legyen ő kelme?

Lehet-e ellene szólani, ha szini tanodai növendék, aki hangosan szaval, zenedei növendék, aki éjjel-nappal fűrésze a hegedűt, vagy dijnok a statisztikai hivatalban, aki talán — míg az előbbieket megzavarják a szigorló jogász tanulmányait és a korrektor álmát — a táblázatos kimutatások készítésekor igényt tart az asztal másik feléhez ugyszintén és kiváltképen a lámpához is?

Borzasztó, borzasztó, még csak el is gondolni.

Hát ha még valami — hogy is irjam ki — valami francia vigjátékban illő erkölcsök embere, aki elég szentségtelen lenne, hogy a szobát... óh! valóban nem találók szavakat a három intelligens ur aggályainak kifejezésére!

Mindamellett — uraim — sohase csüggedjenek!

Őnök már egy fokot emelkedtek azon a létrán, amelynek első foka alulról a hónapos ágy.

Dolgozgatnak szorgalmasan tovább és tovább s rövid idő alatt az őnök lakásán már csak két intelligens ur fog lakni, végre mindegyik intelligens ur külön-külön fog magának szobát bérelhetni.

Előbb butorozott hónapos szobát, két ablakkal az utcára és talán külön bejárattal, majd ismét évi lakást saját butorzattal és végül saját boldog népes családi körrel...

Mert van még az alatt az első létrafok alatt is egy egészen külön világ, lakásokkal és lakókkal. Lakások, amelyekben a bűn, a kór, a kétségbeesés ül velünk egy asztalhoz, dől velünk egy fekhelyre; amelyben téiben hiányzik a fa, délben a kenyér...

Ott a dohos levegőjű pincelakások földalatti oduja, vagy az inség egyéb lakásai, amelyekben tiz-husz ember tér meg naponként, egymással közölve kórságait... vétkességét... óh! szerencsétlenek, akik sohse cserélik fel egészségesebb, tisztább zuggal az undor e világát, amelyben nekik „élniök halniök kell...”

Nagy türelés alkalmával láttam én azt a népet is, amelynek rémes alakjaival sem az előtt, som az után, többé soha nem találkoztam.

Tüntetés volt, a vagyonosok elleni tüntetés, a régi harc folytatása: Bellum nihil habentium, contra aliquid habentium. A semmi harca a valami ellen: mert csak a semmi harcol, a kevés már valami és így magára nézve épp annyi a félteni valója, mint — ismét „magára nézve” — a soknak.

És a magyar főváros söpredéke akkor valóban rémitő képet nyujtott.

Szörnyű arckifejezések, a nőiségre gunyt szóró asszonyok: a nőkön egyetlen szoknya, a férfiak mezitláb; kezeikben feszítővasak, sulyos vasdorongok, szíveikben szörnyű düh, amely dacolt rendőri erővel, katonai hatalommal... mit nekik a vér, mit élet halál?

Vakmerően állottak ellent a polgári társadalom önvédelmi intézkedéseinek.

Ezután a hajnali órákban eltűntek, eltakarodtak ők is. Mint a hogy (ismétlem) ezen órákban eltűnik, eltakarodik minden, ki föld alá, ki hónapos ágyba, ki hónapos szobába. És valami nem éppen csekély kontingens a börtönökbe s kórházakba, a Dunába, halottas kamrákba és (ki előbb, ki pedig később) a temetőbe is...

Az én egyszerű szobáskámban pedig éppen most gyujtják meg a gondos kezek a kardalló nyájas melegét... Asztalomon duruzsol a szamovár barátságos lángja. A fényűzőnek nem mondható butorzat mégis fénylik a tisztaságtól s enyhébb évszakban virág zöldel az ablakaimban.

A szemközti ház ablakában mosolyó angyalföket látok, gyöngéd kezecskék pedig kenyér-

morzsát hintenek a lég árváinak a madaraknak.

Jól esik nekem ide megtérni mindennap a befejezett munka után.

De hová lesz a nép, melylyel mindennap találkozzom s látom jönni, menni és szeretném tudni, hogyan változik utja és mikor éri végét?

Gr.

Szerkesztői posta.

E. K. Borsos Berinke. **A. J.** Viborna. A kérczett intézet legutóbb tartott közgyűlésén azt a határozatot hozták, hogy 100 percentes utánfizetéssel továbbra is fenntartják az intézetet. Természetes, hogy ebbe okos ember nem megy bele. Az intézet vezetősége ebben már megtette a szükséges lépéseket. Azok eredménye bizonyára az lesz, hogy az intézetet feloszlatják, mert a törvényszék nem hagyhatja helyben a hozott határozatokat. Mindenesetre jó lesz, ha ők idejekorán megszabadulnak tőle.

S. Ö. Ujverbác. 1. Ehrentren és Fuchs Erzsébet-közt. 2. Verbőcy könyvnyomda Vármegye u.

Magister. Almamellék. Boraxot használnak. De van azenkivül arra való nagy, gőzvasalójuk, mi körülbelül 10-15 kiló sulya.

T. N. Obrovác. A posta hivatalos ideje, tehát a táviratok feladása is reggel 9-től d. u. 6-ig tart; a déli szünet táviratok feladására nem terjed ki. Panasz esetén az illető kerületi postaigazgatóság illetékes.

K. J. Kenézli. A „Magyar Földhitelintézet” és a „Kisbiztosok országos földhitelintézete.”

M. J. Darvaskend. A szerb dohány sorsjegye utolsó húzása 1903 szept. 13. Az őné nincs kihuzva.

M. A. Adorján. **G. L.** Sz.-Cseh. **V. J.** Köveskalla. Sorsjegyeik nincsenek kihuzva.

R. B. Zselic. Magyar Vöröskereszt sorsjegye 13 koronát nyert. A többi nincs kihuzva.

F. J. Győr-Ikrény. Az eredeti húzásokat bajos közölünk, mert sok helyet foglalnak el. De minden előfizetőknek szívesen megteesszük, hogy a beküldött sorsjegye számoknak utána nézetünk. Ránk nézve az nem nyugtalanítás. Tessék csak megírni a számokat s tudatni fogjuk az eredményt.

BELVÁROSI

KÖNYVNYOMDA

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 79.

Elvállal:

Hirlapokat, műveket, árjegyzékeket, bármilyen kereskedelmi, ügyvédi és községi nyomtatványokat.

továbbá táblázatokat, falragaszokat és egyéb a nyomdászati szakiba vágó munkákat isléses hivatásban jutányos árák mellett.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
POLGÁR KÁLMÁN
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Diszes ingaórák.

Dívtós ékszerek.

Ezen gyógymóddal az egész test megszabadul a kóroanyagától, a vér megtisztul és az idegek meg erősödnek.

Ideg-, vér-, bőrbetegségeket
további mindenféle szépségábrák (kosmetika)
sok év óta biztos sikerrel gyógyít

Dr. Palócz I. v. kórházi orvos
spezialista
Budapest, VII., Kerepesi-utó 10.
Rendelés d. e. 10 óráig d. n. 6 óráig (vasárnap 4 óráig).
Külön férfi és női osztályok. Levélre kimerítő
válasz.
Gyógyszerekről gondoskodik.

JENCS

JENCS-féle
Magyar Restitutions-Fluid
lovak és szarvasmarháknek.
JENCS VILMOS gyógyszerész
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan használásban van, e szer nélkülözhetetlen. Rendesen használva az állat izomerejét fokozza, kitartóbbá, erősebbé teszi; meggyógyítja a lábak merev bémulását, az intagulást s az ugynevezett pókosodást.
Ára 2 korona.

**A ki jó sörvkötőt akar,
forduljon bizalommal alantli orvóhoz.**

Alánja kizárólag saját gyártmányú sörvkötőket, haekötőket, egyenesírókat, összehúzókat, valamint az összes betegségekre szükséges kötéserőket. Közülük minden testnek Orthopedikus kötéset, műlábat és kerekét és minden e szakmába vágó kötéserőket. Elvárdom azru, hogy számos éven át a kötéren, kórházokban, mint sebészeti kötéserőszet dolgozom és munkám a legelső tanároknál a legelőbbnek bizonyult. Sörvkötő megrendelésnél kérem a test körmértét és hogy jobb, bal vagy kétoldalú sörvkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frttól 6 frtig, két oldalra 8 frttól 10 frtig. Kizárólag egyedül fordítár valódi francia és angol gummi és halbfőggy kötésanyagokban, tucatszja 120 krtól 6 frtig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tucatszja 4 frttól 6 frtig. Pessarium celusivum mára védő, hölgyeknek nélkülözhetlen, darabja 150 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb diszkrété mellett.

RADVANYI L.
sebészeti kötéserő-gyáros
Budapest, VII., Erzsébet-körút 36.

Hölgyekre nézve fontos!

A bécsi ca. hr. kísérleti intézet, továbbá a budapesti m. hr. vegyészeti laboratórium és dr. Liebermann tanár, Magyarország kimagasló vegyészkapacitása által vegyő megvizsgálta és minden ártalmatlan alkalmával használtatik. Ára egy nagy tégelynek 2 frt 50 kr, egy kisebbnek 1 frt 50 kr és 60 kr.

Juno-Crém,

arc- és kéz bőrre nézve kitűnő konzerváló szer. A legjobb eredményre használtatik mindenféle bőrtisztítószerrel, valamint arconaplók, májfoltek stb., ugyancsak arc- és orrvérzés. Hőve kétségkellően ellen. Ára 1 frt 50 kr, 1 frt és 60 kr köcsőgöngyök. Az ehhez tartozó gyógyfüvekből készült Juno-szappan ára darabonként 40 kr.

Teljesítő- és passim-cikkok.
Kapható Jautus Teréz női, Budapest, Keckenéti-utca 8, II. 22. Továbbá Török József gyógyszerésznél, Kőlyk-utca és Andrássy-ut. Heroldnál Kossuth Lajos-utca, Broytha és Nirschy Budapest, Keckenéti-utca 57. sz.

Halbfőggy és gummi, először legjobb francia gyártmány, eredeti párisi orvógyógyosban, tucatszant: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Capot anarizans (bőr): 6, 8, 10 korona. Párisi halbfőggy óv-szivacsok: 4, 6, 8, 10, 12 korona. Kötő v. szerek (Fény Páris). Pessarium celusivum, Menzinger tucatszant 5 korona, bevenető haszná: 3 korona. Damp-ly (havi kötéserő) darabonként: 11 korona. De-sen felszerelt ruhák: kényelmesebb, kellemesebb, mindenféle szponzszerkezet, valamint a beteg-ápoláshoz szükséges összes eszközökben forrök és rök részese.

Személtisztelet! **Öltözés!**
Kiszérelt árujegyzéket, nért beállításban, titoktartás mellett, állítalmán kívül más:
KELETI J. orvos-szépség- és kötéserő-gyáros.
Budapest, IV., Kerepesi-utca 17.
Alapítotott 1898. Tisztelettel kérik a csinos állítalmán.

Megjelentek
férfiak és női dívtós ruhák szövetek
25-30 koronáért feltűnő
elegáns dívtós ruhák, feltűnő dívtós ruhák, szövetek, dívtós ruhák, szövetek, dívtós ruhák, szövetek.
Budapest, VII., Kerepesi-utca 17, 2. em.
Vidékre kimerítő és mértékelt áron szállítjuk.
A nem rendelést is megtekinthetik a dívtós ruhák szövetek.

Valódi javított
Kapozin-kénőcs
Rheuma,
C S U Z,
Köszvény,
Ideges izmájás, hállás, idegbesz és mindenféle csonthétkatlanok ellen kitűnő hatásúak bizonyult azor. Egyetlen hadörnést után a legkisebb fájdalommal és csonthétkatlanok megszűnését.
Kis tégely 1 kor., nagy tégely ára 2 kor.
Kapható a legjobb gyógyszerészekben.
Az ár és 35 fillér postaköltség behárítása után bérmentve vagy utánvéttel kaphó.
SZABADY JÁNOS gyógyszerész
Budapest, VII., Damjanich-utca 29.

VÉDJÜK ÉRDEKEINKET

és csak jó minőségű árukat vásároljunk olcsó árakban, melyet csak úgy tehetünk, ha összes bevásárlásainkat és rendelvényeinket állandóan az itt ajánlott, olcsó árakról oly általánosan ismert orvógnál eszközöljük.

Vidéki rendelvények pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Vászon áruk.

Teljes vég 1/4 Tartós vászon minden ezétra	3,90	4,40
1/4 Bőrvászon alsónadrág	4,95	5,62
1/4 Hámvászon	3,78	4,53
1/4 Vasvászoni női ingekre	5,00	6,40
1/4 Szt-Jóán vászon női ingekre	3,88	4,30
Szintartó kanavászoni	5,83	6,75
Prima	6,95	7,25
Lenvászon 7 lepedőre egy szélben	3,98	4,87
Teljes vég kitűnő schiffon	1,48	1,67
6 drb óriási vászon pohártörő	1,98	2,74
6 drb damaszt törülköző	1,27	1,48
6 személyre damaszt teríték	-57	-88
6 személyre kávés teríték	4,92	5,70
2 ágy- és egy asztalteríték	1,98	2,40
1 drb steppelt paplan	-57	-88
1 méter úvegfestészet függöny	1,69	1,87
1 drb óriási flanel takaró	5,92	6,85
Óriási smyrna utánz. szőnyegek		

Uri dívtós.

Kitűnő gallér minden alakban	-12
------------------------------	-----

Kitűnő kézelő párja

Fehér ingmell	-13	-17	-28
Tartós schiffon-ing sima mellel	-98	-97	1,15
R. R.	1,25	1,42	1,53
Remek	-98	1,18	1,27
R. R.	1,32	1,47	1,58
Remek	1,17	1,28	1,47
mintájú zephiere ingek	1,45	1,55	1,62
R. R. schiffon óriási hállóingek	1,18	1,37	
Tartós köpper alsó nadrág	-47	-54	
Himzett	-05	-82	
Uri selyem csokor nyakkendő	-27	-38	
Uri fehér batizt csokor	-29	-35	-42
Kötött tartós zockni	-13	-17	-28
Remek czernázott zockni fekete v. szines	-19	-26	
divatszinek	-32	-39	
Kartós gratiós esőernyő	-88	-97	1,10
Titűnő nyerselyem esőernyő	1,68	1,87	

Női dívtós.

4 gombos remek női bőrkeztű párja	-69	
Remek fátöl minden színben	-13	-17

Tartós női vászon ing	-48	-57	
Diszes	-89	-72	
Remek	-83	-98	
Kétes vászon ing késéim. betűvel	1,88	1,48	
R. R. schiffon női ing remek dívtószel	-98	1,15	
Schiffon női hállókatós, dívtós	-08	-98	
Schiffon uri nadrág	-59	-87	
Remek schiffon szoknya	-93	1,32	1,65
glaia szoknya dívtós	1,40	1,75	1,95
Tartós drill fűzők	-59	-67	-86
Remek halcsont fűzők	1,32	1,47	1,65
Fűzővédő minden színben	-78	-97	1,12
Flanel dívtós-blouse	1,28	1,47	1,65
Barchet dívtós blousok	1,55	1,73	2,20
Szövet blousok remek szépek	-32	-46	-55
Creton v. zephier kötények, óriási	-38	-37	-48
diszszel	-32	-46	-55
Remek choth kötény dívtószel	-30	-40	-72
óriási	-85	-97	1,10
mellel	-90	1,12	1,28
Női szintartó harisnya párja			-10
czernázott kötött fek. és szines	30	-47	-55
Dívtós térdharisnya	-98	-1,15	1,65
Gratiós női ernyő			1,98

SCHRANK és BLAU

Főüzlet: VI. kor., Nagymező-utca 8. (Teréz templommal szemben). **BUDAPEST,** Fiók-üzlet: VII. kor., Kerepesi-ut 15. szám. Fehérté számlóda